

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

2024 оны 12 дугаар сарын 30-ний өдөр

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудлаар туссан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцад 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар хяналт-шинжилгээ хийж, гүйцэтгэлийн хүрсэн түвшинг зорилтот түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, төлөвлөлт, биелэлт болон хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа нь үр дүнтэй байсан эсэхэд чанарын үнэлгээ хийх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд туссан зорилт, арга хэмжээг хяналтад авч, яамны нэгжүүдийн 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар ирүүлсэн хэрэгжилтийн тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхдээ Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн

Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан 16 зорилтын 75 арга хэмжээний хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

Хяналтад авсан 75 арга хэмжээний 55 арга хэмжээг тус яам толгойлон, 20 арга хэмжээг хамтран хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан ба хэрэгжилт **69.6** хувийн биелэлттэй гэж дүгнэв. Үүнд:

Арга хэмжээнүүдийн биелэлтийг бодлогын зорилтоор нь авч үзвэл:

- Ковид-19 халдварт цар тахлаас үүдэлтэй нийгэм эдийн засгийн хүндрэлийг даван туулах бодлогын хүрээний 1 зорилтын 1 арга хэмжээний биелэлт 100.0 хувь,
- Эдийн засгийн бодлогын хүрээний 11 зорилтын 70 арга хэмжээний биелэлт 67.4 хувь,
- Засаглалын бодлогын хүрээний 2 зорилтын 2 арга хэмжээний биелэлт 100.0 хувь,
- Ногоон хөгжлийн бодлогын 2 зорилтын 2 арга хэмжээний биелэлт 100.0 хувь, хэрэгжүүлсэн нийт 75 арга хэмжээний биелэлтийг **69.6** хувьтай дүгнэлээ.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд туссан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн үнэлгээний товчоо

Зорилго	Зорилтын тоо	Арга хэмжээний тоо	Хэрэгжилтийн хувь, арга хэмжээний тоо							Хэрэгжилт /хувь/
			100	90	70	50	30	0	х/б	
Нэг. Ковид-19 халдварт цар тахлаас үүдэлтэй нийгэм эдийн засгийн хүндрэлийг даван туулах бодлого	1	1	1	-	-	-	-	-	-	100
Хоёр. Эдийн засгийн бодлого	11	70	28	10	3	6	17	6	-	67.4
Дөрөв. Засаглалын бодлого	2	2	2	-	-	-	-	-	-	100
Тав. Ногоон хөгжлийн бодлого	2	2	2	-	-	-	-	-	-	100
Дүн	16	75	33	10	3	6	17	6	-	69.6

Дөрөв. Дүгнэлт.

Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний гүйцэтгэл 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар **69.6 хувьтай** дүгнэгдсэн бөгөөд 33 арга хэмжээ зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрч 100 хувийн гүйцэтгэлтэй, 10 арга хэмжээ гол үр дүн гарч эхэлж байгаа буюу 90 хувь, 3 арга хэмжээ гүйцэтгэл нь тодорхой хэмжээгээр гарч эхэлж байгаа буюу 70 хувь, 6 арга хэмжээ ажил тодорхой хэмжээнд эхэлсэн буюу 50 хувь, 23 арга хэмжээ боловсруулалтын шатанд буюу 0-30 хувь буюу үр дүнгүй, тогтоол, шийдвэрээр зогсоосон хэрэгжих боломжгүй 1 арга хэмжээ байна.

Тав. Санал, зөвлөмж.

1. Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд туссан хэрэгжилт удаашралтай байгаа арга хэмжээний хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх төлөвлөгөөний дагуу зорилтот түвшинд хүргэх арга хэмжээг зохион байгуулж ажиллахыг үүрэг болгосныг хэрэгжүүлж ажиллах;

2. Тодорхой зорилт, арга хэмжээний хүрээнд дэвшүүлсэн зорилт, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, хүрсэн үр дүн, зарцуулсан хөрөнгийн талаар биелэлтийг бүрэн, тодорхой, оновчтой, хэмжигдэхүйц байдлаар тайлагнах;

3. Тайланг тогтсон хугацаанд бүрэн, үнэн зөв, шуурхай тайлагнаж, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх боломжийг бүрдүүлэх;

4. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн “Хэрэгжилтийг хангах, үр дүнг сайжруулах тухай” 03 дугаартай албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;

5. Төрийн захиргааны удирдлагын газраас хэрэгжилтийн тайланг дотоод нэгжүүд болон харьяа байгууллагуудаас гаргуулж нэгтгэн боловсруулахдаа тухайн зүйл, заалтаар өгөгдсөн үүрэгт хамаарах хэрэгжилтийг оновчтой, тодорхой гаргуулах, холбогдох тушаал, шийдвэр болон албан бичгийн огноо, дугаарыг тодорхой бичих, тайлангийн чанар, утга найруулгыг хянах.

ХЯНАСАН:

ХШУДАГ-ЫН ДАРГА Б.ӨНӨМӨНХ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ХШУДАГ-ЫН ШИНЖЭЭЧ Ц.ТЭМҮҮЖИН

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД
АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМНЫ ЭРХЛЭХ АСУУДЛААР ТУСГАГДСАН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ
(2024 оны 12 дугаар сарын 30-ний өдрийн байдлаар)**

№	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Үндсэн хэрэгжүүлэгч байгууллага	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	2023 оны зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
1	2	3	4	5	6	7	8	9
НЭГ. КОВИД-19 ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС ҮҮДЭЛТЭЙ НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ БОДЛОГО								
1	1.1.6. Нүүрс, бусад уул, уурхайн бүтээгдэхүүний экспортыг эрчимжүүлэх хүрээнд "Ногоон гарц" түр журмыг хэрэгжүүлнэ. Худалдааны түнш орнуудтай эдийн засгийн хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж экспортыг нэмэгдүүлнэ.	1. Нүүрс, уул, уурхайн бусад бүтээгдэхүүний экспортыг эрчимжүүлэх хүрээнд "Ногоон гарц" түр журмыг хэрэгжүүлнэ. Худалдааны түнш орнуудтай эдийн засгийн хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж экспортыг нэмэгдүүлнэ.	2021 - 2024	УУХҮЯ, ЭТТ, ГХЯ	1,462,473.9	Худалдааны түнш орнуудтай эдийн засгийн хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж экспортыг нэмэгдүүлнэ.	Нүүрс, уул, уурхайн бусад бүтээгдэхүүний экспортыг эрчимжүүлэх ажлын хүрээнд "Ногоон гарц" түр журам бүрэн хэрэгжсэн. Уул уурхайн салбарын нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх нөлөө жилээс жилд өссөөр 2024 оны байдлаар Улсын төсвийн орлогын 37 хувь, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 30 хувь, аж үйлдвэрийн салбарын 72 хувь, гадаадын хөрөнгө оруулалтын 82 хувь, экспортын 94 хувийг тус тус бүрдүүлж байна. 2024 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдрийн байдлаар 80,322.0 мян.тн нүүрс, 1,575.4 мян.тн зэсийн баяжмал, 7,076.2 мян.тн төмрийн хүдэр, баяжмал, 117.4 мян.тн цайрын баяжмал, 1,238.2 мян.тн хайлуур жоншны баяжмал экспортолсон. Алт олборлолт 16.0 тонн. Нүүрсний экспортын гүйцэтгэл +102.8%, зэсийн баяжмал 101.0%, төмрийн хүдэр, баяжмал 84.2%, цайрын баяжмал +117.4%, хайлуур жоншны баяжмал +154.8%-ийн, алт олборлолт 89.1%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	100
ГУРАВ. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО								
2	3.2.1. Стратегийн ач холбогдол бүхий ордуудын эдийн засгийн	1. Оюутолгойн төслийг Монгол Улсын хууль тогтоомжид нийцүүлж, далд уурхайг	2021 - 2024	"Оюу Толгой" ХХК, УУХҮЯ, "Эрдэнэс Оюу	31,298.1	Далд уурхайн бүтээн байгуулалт 100 хувь.	Далд уурхайн төслийн бүтээн байгуулалтын ажлын гүйцэтгэл 94.6 хувьд хүрээд байна. Ажлын багцуудаар ангилбал налуу амны туузан дамжуургын угсралтын ажлын гүйцэтгэл 94.3 хувь, баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл 50.0 хувь, агааржуулалтын 3-р босоо амны нэвтрэлт 1076 метрт, агааржуулалтын 4-р босоо амны нэвтрэлт	90

	үр өгөөжийг дээшлүүлнэ.	ашиглалтад оруулна.		Толгой” ХХК			1150 метрт тус тус хүрээд байна. 2024 оны 1-3 дугаар сард Далд уурхайн бүтээн байгуулалтад 151 сая ам.доллар, нийт төслийн хугацаанд 6,216 сая ам.доллар зарцуулаад байна.	
3		2. "Эрдэнэт үйлдвэр" төрийн өмчит үйлдвэрийн газрын өмчлөлтэй холбоотой асуудлыг эцэслэн шийдвэрлэж, ил уурхай, баяжуулах үйлдвэр, засвар механикийн заводод өргөтгөл, шинэчлэлийг хийж, үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.	2020 - 2024	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, УУХҮЯ	15,649.0	Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэл 100 хувьд хүргэнэ.	Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэлийн эхний ээлж /ӨНХ-ийн хүдэр боловсруулах 4-р шугамын өргөтгөл, Хам баяжуулалтын 5-р секцийг 12 сая.тн/жил хүчин чадалтай болгож шинэчлэх төслүүд/ 100%-д хүрсэн ба одоо Баяжуулах үйлдвэрт 4 төсөл хэрэгжиж байна.	100
4		2.1. Мөчлөгт урсгалт тээврийн технологи	2020 - 2021	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, УУХҮЯ		Хүдрийн ил уурхайд мөчлөгт урсгалт тээврийн технологи нэвтрүүлэлт 100 хувьд хүрнэ. Олборлолтын зардлыг бууруулна.	Бутлуурын байгууламжийн түшиц хана, суурийн цутгалтын ажилд нийт 2232 м3 М250 маркийн бетон зуурмагийн ажил хийгдсэн. Ирсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ангилан ялгаж, угсралтад бэлтгэсэн. Конвейерийн урьдчилсан угсралтын ажлын хүрээнд Конвейер №2 болон №3-ийн 252 ш модулийг угсарсан. Шилжих станцын 14 сууриудыг ухаж, ул бетоныг цутгасан. Овоологчийн системийн зарим инженерингийн зураг боловсруулагдаж ирсэн.	90
5	2.2. Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр.	2019-2020	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, УУХҮЯ		Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийн хөрөнгө оруулалт 100%.	Шинээр баригдаж буй Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрт 2024 оны 03 дугаар сард туршилтын журмаар ажиллуулж нийт 55 тн тэсрэх бодис үйлдвэрлэж туршсан. Тэсэлгээний улсын мэргэжлийн зөвлөлийн дүгнэлт гарах, хөндлөнгийн экспертийн дүгнэлт гарах, барилгын агаар сэлгэлтийн хөдөлгүүрүүд болон шугам хоолой суурилуулах ажлууд гүйцэтгэж байна. Агаар	90	

						<p>сэлгэлтийн системийн угсралтын материалууд 2024 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр төслийн талбайд ирж буусан ба одоогоор хүчит төхөөрөмжүүдийг төслийн талбайд татан авчрах ажил хийгдэж байна. Үүнээс гадна автоматжуулалт, программ хангамжийн ажлууд хийгдэж, сургалт, баталгаажуулалтын ажлуудыг гүйцэтгэсэн байна.</p> <p>Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамнаас ажлын хэсэг томилогдон эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрт 2024 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдөр ажиллаж албан даалгавар өгсөн.</p>	
6		2.3. Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэл	2020 - 2023	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, УУХҮЯ	15,649.0 сая.төг	<p>Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэл 100 хувьд хүрнэ.</p> <p>2.3.1. Баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлыг өтгөрүүлэх технологи нэвтрүүлэх ажлын нарийвчилсан инженерийн тооцоо, зураг төсөл боловсруулах гэрээ байгуулсан. Гэрээний хүрээнд лабораторийн туршилт, тоног төхөөрөмжийн сонголт, инженерчлэл, инженер геологийн судалгаа, БОННУ зэрэг ажлууд хийгдсэн. Зураг төсөл боловсруулах ажлын гүйцэтгэл 95%.</p> <p>2.3.2. Хөвүүлэн баяжуулах хэсгийн өргөтгөл шинэчлэлийн хүрээнд 2022 онд хам баяжуулалтын 5-р секцийг шинэчилсэн. 2023-2024 онуудад хам баяжуулалтын 2, 3-р секцийг шинэчлэх төслийг хэрэгжүүлж байна. Хам баяжуулалтын 2, 3-р секцийг шинэчлэх төслийн хүрээнд тендер шалгаруулалт зохион байгуулж гэрээ байгуулсан. Инженерийн тооцоо, тоног төхөөрөмжийн сонголт хийгдэж үйлдвэрлэл эхэлсэн. Ажлын зураг төсөл хийгдсэн 100%. Нийт ажлын гүйцэтгэл 52%.</p> <p>2.3.3. Өөрөө нунтаглах хэсгийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх (2.0сая.тн/жил-ээр). 2023 оны 01 сард тээрэм суурилуулах гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендер шалгаруулалт зохион байгуулж, гэрээ байгуулсан. 2023.09.28-ны байдлаар зураг төсөл хийгдсэн, үндсэн тоног төхөөрөмж болон цахилгаан хөдөлгүүр, давтамжийн хувиргагчийн үйлдвэрлэл 100%. Үндсэн тоног төхөөрөмж болох тээрэм түүний иж бүрдлүүдийн үйлдвэрлэл 2023 оны 12-р сард</p>	50

						<p>дуусаж, үндсэн тоног төхөөрөмжүүд 90%, цахилгаан хэрэгсэл 80% нийлүүлэгдэж, суурилуулалтын ажил төлөвлөгөөний дагуу хийгдэж байна. Нийт төслийн гүйцэтгэл 55%.</p> <p>2.3.4. Хүдэр бутлах, нунтаглах хэсгийн өргөтгөл, шинэчлэл төслийн ТЭЗҮ, инженерийн тооцоо зураг төсөл боловсруулах ажлын гэрээ байгуулсан. ТЭЗҮ боловсруулж Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ-ын Ерөнхий инженерийн 2023.02.15-ны өдрийн №33 дугаар шийдвэрээр байгуулагдсан Ажлын хэсэг хэлэлцэж хүлээн авсан бөгөөд үйлдвэрийн газрын Техникийн зөвлөлөөр дэмжигдсэн. УУХҮСайдын тушаалаар Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн шинжээчид томилогдон ТЭЗҮ-ийг хянаж, бүртгэсэн. Инженер геологийн судалгаа, БОННУ зэрэг ажлууд хийгдсэн. ТЭЗҮ, зураг төсөл боловсруулах ажил 90%-н гүйцэтгэлтэй байна. Уг төслийн хүрээнд тоног төхөөрөмж нийлүүлж, технологи зүгшрүүлэх багц №1 ажлыг 2023.12.25-ны өдрийн 2/714-23 дугаар гэрээг "Оремтрейд" ХХК-тай, 2024.01.29-ний өдрийн 5/015-24 дугаар гэрээг "ФЛСмидт Монголиа" ХХК-тай тус тус байгуулсан.</p>	
7		2.4. Засварын механикийн заводын өргөтгөл, шинэчлэл	2020 - 2024	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, УУХҮЯ	-	<p>Засварын механикийн заводын өргөтгөл, шинэчлэл 100 хувьд хүрнэ.</p> <p>Төслийн хүрээнд Цутгуурын цехийн илчин боловсруулалтын тасгийн өргөтгөл, шинэчлэлийн ажлын ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭРТӨҮГ/202201159 тоот нээлттэй тендер 2022 оны 07 сарын 19-нд зарлагдаж "Аглут" ХХК ерөнхий гүйцэтгэгчээр шалгарч, 2022 оны 08-р сарын 18-ны өдөр 7/061/22 ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулан 2022 оны 09 дүгээр сарын 21-ний өдөр ажил эхлүүлсэн. Тус компанийн ажлын нийт гүйцэтгэл 60.6% байна. Суурийн ажил (барилгын аяган суурь, тоног төхөөрөмжийн суурь)-97.5%, газар шорооны ажил-96%, ган бүтээцийн ажил-92%, цэвэр бохир усны шугам угсралтын ажил 35%-тай тус тус үргэлжилж байна. Өнгөрсөн 2022-2023 оны байдлаар Цутгуурын цехийн Илчийн боловсруулалтын тасгийн өргөтгөлд нийт 11.986 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт барилга байгууламж, дэд бүтцийн хүрээнд хийгдсэн байна.</p>	30

8		3. Цагаан суваргын зэс, молибденийн ордыг ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	"МАК" ХХК, УУХҮЯ	250,384.6 сая төгрөг	Бүтээн байгуулалтын ажил 100 хувьтай. Уулын баяжуулах үйлдвэр төслийн хүчин чадлаар ажиллана.	Уулын баяжуулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн угсралт, туршилт, тохируулгын ажлыг 2024 онд хийж баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна. 2023 онд дараах барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгээд байна. • Анхан шатны бутлуурын хүчитгэсэн хананы угсралт дууссан, • Барилга болон тоног төхөөрөмжийн суурийн цутгалт хийгдсэн. • Барилгын металл хийц угсралтыг хийсэн. Үндсэн болон туслах тоног, материалын тээврийг хийж байна. Мөн туслах тоног төхөөрөмжийн захиалга, үйлдвэрлэл хэвийн үргэлжилж байна.	50
9		4. Багануур, Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхайд өргөтгөл хийж, олборлолтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж өртөг, зардлыг бууруулна.	2020 - 2024	"Шивээ-Овоо" ХК, УУХҮЯ, "Эрдэнэс Монгол" ХХК	4,364.5	"Шивээ овоо" ХК-ийн ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт 71 хувьд хүргэнэ.	2021 онд "Шивээ-Овоо" ХК JBIC төслийн хүрээнд 14.8 тэрбум төгрөгийн зээлийн гэрээгээр Комацу HD465 технологийн автомашин 5, Комацу PC-1250 гидро экскаватор 2 ширхэг нийлүүлэгдэж, эдгээр техникүүдийн төлбөрт 6.6 тэрбум төгрөгийг төлж, одоогийн байдлаар үлдэгдэл төлбөр 8.2 тэрбум төгрөг байна. 2022 онд нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар "Барловорлд Монголиа" ХХК-иас 7.9 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртгийн гэрээтэй нийлүүлсэн CAT777E 2 ширхэг технологийн автомашины төлбөрт 6.8 тэрбум төгрөг төлж, үлдэгдэл төлбөр 1.1тэрбум төгрөг байна. Дээрх техникүүдийг уулын үйлдвэрлэлд ашиглаж эхэлснээр технологийн автомашины шинэчлэл 30 хувийн биелэлттэй байна.	50
10		4.1. "Багануур" ХК-ийн ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл.	2020 - 2021	"Багануур" ХК, УУХҮЯ, "Эрдэнэс Монгол" ХХК		"Багануур" ХК-ын ил уурхайн хүчин чадал 5.0 сая.тн-д хүрнэ.	Багануурын нүүрсний уурхай үндсэн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт 50%-д хүрсэн. Багануур ХК-ийн парк шинэчлэлт, уурхайн жилийн олборлолтын хүчин чадлыг 5.7 сая тоннд хүргэх санхүүжилтийг ЗГҮАХ-т 2 үе шаттай тусгасан. 2020 онд JBIC-ийн хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр 29.8 тэрбум төгрөгийн 12 тоног төхөөрөмж шинэчлэлт хийгдсэн. 2021 онд 2-р шатны техникийн шинэчлэлд шаардлагатай 33.6 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт хийгдэх ёстой боловч өнөөдрийн байдлаар шийдвэрлэгдээгүй байна.	50

11		4.2. Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхайн өргөтгөлийн үлдэгдэл хөрөнгө оруулалт	2020 - 2024	"Шивээ-Овоо" ХК, УУХҮЯ, "Эрдэнэс Монгол" ХХК	4,364.5	"Шивээ овоо" ХК-ийн ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт 71 хувьд хүргэнэ.	2021 онд "Шивээ-Овоо" ХК JBIC төслийн хүрээнд 14.8 тэрбум төгрөгийн зээлийн гэрээгээр Комацу HD465 технологийн автомашин 5, Комацу PC-1250 гидро экскаватор 2 ширхэг нийлүүлэгдэж, эдгээр техникуудийн төлбөрт 6.6 тэрбум төгрөгийг төлж, одоогийн байдлаар үлдэгдэл төлбөр 8.2 тэрбум төгрөг байна. 2022 онд нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар "Барловорлд Монголиа" ХХК-иас 7.9 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртгийн гэрээтэй нийлүүлсэн CAT777E 2 ширхэг технологийн автомашины төлбөрт 6.8 тэрбум төгрөг төлж, үлдэгдэл төлбөр 1.1 тэрбум төгрөг байна. Дээрх техникуудийг уулын үйлдвэрлэлд ашиглаж эхэлснээр технологийн автомашины шинэчлэл 30 хувийн биелэлттэй байна.	30
12		5. Асгатын мөнгөний ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад шаардлагатай туршилт, судалгаа хийж, хөрөнгө оруулалтын асуудлыг шийдвэрлэнэ.	2020 - 2024	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, УУХҮЯ	1,000.0	Асгатын мөнгөний ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад шаардлагатай туршилт, судалгаа хийж, хөрөнгө оруулалтын асуудлыг шийдвэрлэх ажил 100 хувь.	"Эрдэнэс Монгол" ХХК ТУЗ-ийн 2023.06.20-ны өдрийн №48 тогтоолоор Асгатын мөнгөний ордод ордын геологи, хайгуулын ажлыг гүйцэтгэх, уул техникийн нөхцөл тодорхойлох, уурхайн баримт материалын зураг боловсруулах, нөөцийн тайлан, урьдчилсан ТЭЗҮ боловсруулж, үйлдвэрлэлийн нөөцийг тодорхойлох үүрэг бүхий "Асгат төслийн нэгж"-ийг байгуулсан. Асгат төслийн нэгж 2023.08.01-ний өдрөөс эхлэн ажилласан. Асгатын мөнгөний ордын ТЭЗҮ-ийг шинэчлэн боловсруулах ажилд "Эрдэнэс Монгол" ХХК 2023 оны төсөвт Асгатын мөнгөний ордыг ашиглах, олборлох боломжийг судлах, олон улсын (JORC) стандартаар хайгуулын ажлыг хийх, бусад холбогдох үйл ажиллагааны санхүүжилтэд нийт 11,090,452,828 төгрөг тусгасан. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Асгатын ордын уурхайн хэвтээ ам хүртэлх зам засах ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. • Асгатын ордын уурхайн амнуудыг нээх ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. • Асгатын мөнгөний ордын хэвтээ малталтуудын 3-н хэмжээст зураглалын ажил хийх, эрсдэл аюулгүй байдлын үнэлгээ хийх ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. 	30

						<ul style="list-style-type: none"> Асгатын мөнгөний ордод гадаргуугийн бүрэн зураглал буюу Топо геодезийн ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. <p>Асгатын мөнгөний ордын нөөцийг олон улсын нөөц баялгийн /jorc/ ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулан түүний дагуу нэмэлт хайгуулын ажил гүйцэтгэх, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн туршилт хийх, үр дүнгийн тайлан боловсруулж батлуулах ажлын тендер шалгаруулалтыг ТХААГазраас зарлан 2024.02.26-ний өдөр нээлт хийгдсэн. Тухайн тендерт 3-н компани материал ирүүлсэн боловч тендерийн ерөнхий шаардлагыг хангаагүй. Иймд Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар дахин нээлтэй тендер шалгаруулалтыг аргаар 2024.04.19-ны өдөр нээлтийг хийгдсэн. Тухайн тендерт 3-н компани материал ирүүлсэн боловч тендерийн ерөнхий шаардлагыг хангаагүй. Иймд Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас 2024 оны 05 дугаар сарын 03-нд дахин тендерийг зарлаад 5 дугаар сарын 29-ны өдрийн үнэлгээний хорооны шийдвэрээр эхний ээлжид ажил гүйцэтгэх компани шалгарсан.</p>		
13		5.1. Асгатын мөнгөний ордын туршилт судалгааны хөрөнгө оруулалт.	2020 - 2021	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, УУХҮЯ	-	Лабораторийн туршилт хийлгэх ажил 100 хувь	<p>Асгатын мөнгөний ордын хүдрийн дээжид лабораторийн туршилтын ажлыг гүйцэтгэж байгаа SGSIMME MONGOLIA ХХК Гэрээний хэрэгжилт явцын тайланг ирүүлсэн. Туршилт судалгааны ажилд ирүүлсэн дээж нь ордыг төлөөлөхгүй байгаа тул дахин дээж авах ажлыг эхлүүлээд байна. Цаашид далд уурхайд гурван хэмжээст зураглал хийхэд уурхайн хэвтээ амыг нээж ажиллах орчин бүрдүүлэх, хагас үйлдвэрлэлийн туршилтад хэрэглэх 150 тн дээж бэлдэх зэрэг ажилд зарцуулах санхүүжилтийн талаар холбогдох саналыг Сангийн яаманд хүргүүлж, Барилга хот байгуулалтын яамны төсөвт тусгуулсан боловч төсөв танагдсан.</p>	30
14		5.2. Асгатын мөнгөний ордын зөвлөх үйлчилгээний	2020 - 2022	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, УУХҮЯ	-	Зөвлөх үйлчилгээний ХО 100 хувь	Компанийн 2020-2022 оны төсөв 150 сая төгрөгийг зөвлөх үйлчилгээнд зарцуулахаар төлөвлөсөн хэдий ч дэлхий нийтийг хамарсан цар тахлын улмаас уг тендер зарлагдаагүй.	0

		хөрөнгө оруулалт.						
15		5.3. Асгатын мөнгөний ордын нэмэлт хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалт	2021 - 2024	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, УУХҮЯ	1000.0	Нэмэлт хайгуулын ажлыг дуусгах, хөрөнгө оруулалтыг 100 хувьд хүргэнэ.	"Эрдэнэс Монгол" ХХК нь Асгатын мөнгөний ордод олон улсын нөөц баялгийн (JORC) ангилалд нийцүүлэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулан түүний дагуу нэмэлт хайгуулын ажил гүйцэтгэх, хагас үйлдвэрлэлийн технологийн туршилтын ажил хийсэн бөгөөд ордын нөөцийг баталгаажуулахаар 2023 оны төсөвт 9,182,096,276 төгрөг тусгагдсан.	30
16		5.4. Асгатын мөнгөний ордын дэд бүтэц, бэлтгэл ажлын хөрөнгө оруулалт.	2021-2023	"Эрдэнэс Монгол" ХХК, УУХҮЯ	-	Дэд бүтэц, бэлтгэл ажлын хөрөнгө оруулалт 100 хувь	Өмнөх судалгааны ажлын явцад хийгдсэн Хэвтээ ам-1, Хэвтээ ам-1а, Хэвтээ ам-2, Хэвтээ ам-3, Хэвтээ ам-4, Хэвтээ ам-5-ыг ашиглах боломжийг хангах, нарийвчилсан хайгуулын ажил эхлүүлэх бэлтгэл ажлын хүрээнд дараах тендерүүдийг зарласан: - ЭМГЛ/202306084 дугаартай "Асгатын ордын уурхайн хэвтээ ам хүртэлх зам засах" тендерийн ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. - ЭМГЛ/202306085 дугаартай "Асгатын ордын уурхайн хэвтээ ам нээх" тендерт шалгарсан компанитай гэрээ байгуулах тухай зөвлөмж ТХААГ-аас 2023.11.29-нд ирсэн бөгөөд ажил гүйцэтгэгч компанитай гэрээ байгуулсан. - ЭМГЛ/202306088 дугаартай "Асгатын мөнгөний ордын хэвтээ малталтуудын гурван хэмжээст зураглалын ажил хийх, эрсдэл аюулгүй байдлын үнэлгээ хийх" зөвлөх үйлчилгээний гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. - ЭМГЛ/202306087 дугаартай "Асгатын мөнгөний ордод гадаргуугийн бүрэн зураглал буюу Топо геодезийн зөвлөх" үйлчилгээний ажилд шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан.	30
17		6.Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтцийг бүрдүүлж, үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах ажлын	2021 - 2024	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ	423,946.7 /Төрийн өмчит компанийн санхүүжилтэ эр/	Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтцийг бүрдүүлж, үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах	6.1. 3.2.1.6.1. Техник, тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт- 35% 6.2. 3.2.1.6.2. Конвейерийн системийн хөрөнгө оруулалт- 32% 6.3. 3.2.1.6.3. Нүүрс баяжуулах үйлдвэр- 74.62% 6.4. 3.2.1.6.4. Ачилтын нэгдсэн төв байгуулах- 94.65%	70

		хүрээнд нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулна.				ажлын хүрээнд нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулах ажил 90 хувь	6.5. 3.2.1.6.5. Усан хангамж шийдвэрлэх- 93.6%-ийн тус тус гүйцэтгэлтэй байна.	
18		6.1. 3.2.1.6.1. Техник, тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт	2020 - 2024	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ	58,327.6	Нүүрс, хөрс тээврийн техник, тоног төхөөрөмжийн нэвтрүүлэлт 21 хувь	2024 оны 1-р улирлын байдлаар 16 сая м3 уулын цулын ажил гүйцэтгэх хүчин чадалтай дараах техникүүдийг хүлээн авсан.Үүнд: Экскаватор Liebherr 9200/12 м3/- 2 ширхэг экскаватор, Liebherr 9100/7м3/- 2 ширхэг XCMG XDE2000/11 м3/ - 1 ширхэг Liebherr 9400 /угсралтын ажил хийгдэж байна./ Liebherr 9250 /угсралтын ажил хийгдэж байна / Автосамосвал Белаз 75135 /130 тонн/ - 12 ширхэг XCMG XDE130/120 тонн/ - 9 ширхэг XCMG XDE130- 12 ширхэг /2024 оны 02-р улиралд нэмэгдэнэ./ XCMG XDE240- 44 ширхэг /2024 оны 02-р улиралд нэмэгдэнэ./ Бульдозер CATD8 – 1 ширхэг Liebherr PR764 - 1 ширхэг Liebherr PR-776 - 5 ширхэг Автогрейдер CAT14 - 1 ширхэг XCMG GTR3505 - 2 ширхэг Дугуйт түрэгч Белаз 78231 - 1 ширхэг. 2024 онд багтаан үлдсэн техник, тоног төхөөрөмжийг бүрэн хүлээн авахаар, холбогдох арга хэмжээ авч ажиллаж байна.	30
19		6.2. 3.2.1.6.2. Конвейерийн системийн хөрөнгө оруулалт	2021 - 2024	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ	163,034.5	Цанхийн баруун уурхайн хөрсний конвейерийн систем нэвтрүүлэлт 79 хувь	Конвейерийн системийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан 2023.09.12-ны өдөр ЭБМЗ-р хэлэлцүүлж, СТР/23-05-01 дугаар зөвлөмжөөр баталгаажуулсан. 2023.12.01-ний өдөр "Эрдэнэс Монгол" нэгдлийн техник, технологийн зөвлөлийн хурлаар ТЭЗҮ-н үндэслэлийг хэлэлцүүлсэн.	30

						Төслийн нүүрс тээврийн конвейерийн системийн ЭТТХК/202310502 дугаар тендерийг 2023 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдөр зарласан бөгөөд 2024 оны 02 дугаар сарын 19-ний өдөр тендерийг нээн, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж "Xinjiang Coal Design and Research Institute" компанитай 04 дүгээр сарын 04-ний өдөр ЭТТ-2024/993 дугаарт гэрээг байгуулсан. Төслийн зураг төсөл боловсруулах ажлыг эхлүүлээд байна.		
20		6.3. 3.2.1.6.3. Нүүрс баяжуулах үйлдвэр	2021 - 2023	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ	2023 онд 149.09 тэрбум төгрөг зарцуулахаар төвлөсөн.	Нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн 1-р модулийн бүтээн байгуулалтын ажил 100%-д хүргэнэ.	“Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн Нүүрс баяжуулах үйлдвэр жилд 10 сая тонн түүхий нүүрс хүлээн авч хоёр төрлийн баяжмал үйлдвэрлэх үйлдвэрийн барилгын ажил 97.1%-тай, үйлдвэрийн барилга байгууламжийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах комисс ажиллуулахаар Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яаманд хүсэлт хүргүүлсэн. 2024 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр анхны баяжуулсан нүүрсийг Монголын Хөрөнгийн Биржийн нээлттэй цахим арилжаагаар борлуулсан. Баяжуулсан коксжих нүүрсний арилжаанд хоёр худалдан авагч оролцож 163.5 ам.долларт хэлцэл хийгдсэнээр “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК 2 багц 12.8 мянган тн баяжуулсан коксжих нүүрсийг 2.1 сая ам.доллароор арилжаалсан. Баяжуулах үйлдвэрийн үндсэн бүтээгдэхүүн буюу коксжих нүүрсний чанарын хувьд үнслэг нь 10,5-с доош, барьцалдах чадвар нь 80-с дээш 7000-с дээш илчлэгтэй коксжих чанарын нүүрс. Эрчим хүчний нүүрсний чанарын хувьд үнслэг 22-с доош, 6000-с дээш илчлэгтэй, 23-с доош дэгдэмхийтэй, хүхрийн агууламж 1-с доош үзүүлэлттэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байна. Баяжуулах үйлдвэрт Австрали улсын McLanahan брэндийн бутлуур, Augy брэндийн усгүйжүүлэх центрифуги, шигшүүр, Egiez брэндийн соронзон сепаратор, Haiwang брэндийн шламгүйжүүлэх циклон, хүнд орчны циклон, нягтаар тунаах машин, SGB брэндийн насос гэх мэт дэлхийд тэргүүлэгч тоног төхөөрөмжийг суурилуулсан. Технологийн хувьд 2 шатны хүнд орчны циклон, нягтаар тунаах машин TBS, хөвүүлэн баяжуулалт флотмашин,	

							усгүйжүүлэх төхөөрөмж центрифуги, фильтр пресс зэрэг дэлхийн жишигт нийцсэн хамгийн сүүлийн үеийн тоног төхөөрөмжүүдийг сонгон суурилуулсан бөгөөд технологийн хувьд 5-р үеийн шинэ үйлдвэр гэдгээрээ онцлогтой.	
21		6.4. 3.2.1.6.4. Ачилтын нэгдсэн төв байгуулах.	2021 - 2022	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ	-	Ачилтын нэгдсэн төв байгуулах ажил 100%-д хүргэнэ.	Ачилтын нэгдсэн төвийн барилга байгууламжид 2024 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдөр Улсын комисс ажиллаж, 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн СТР-01 дугаартай актаар байнгын ашиглалтад хүлээж авсан. Тус комиссын бүрэлдэхүүнд Зам, тээврийн яам, Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын яам болон Архивын ерөнхий газрын төлөөлөл оролцсон.	100
22		6.5. 3.2.1.6.5. Усан хангамж шийдвэрлэх	2021 - 2023	"Эрдэнэс-Тавантолгой" ХК, УУХҮЯ УУБГ	96,162.2	Усан хангамжийн хөрөнгө оруулалт 100 хувьд хүргэх	2024 оны 04 дүгээр сарын 30-ны байдлаар <ul style="list-style-type: none"> Загийн усны хоолойн хэсэгт 14 ширхэг гүний худгийн насосыг суурилуулан зураг төслийн дагуу угсарсан. Барилгын ажил сунгуулах зөвшөөрлийн хүсэлтийг хүргүүлж холбогдох материалуудыг нэмэлтээр бэлдэж хүргүүлсэн. Захиалагчийн техникийн хяналт хэрэгжүүлэгч Барилгын хөгжлийн төвөөс хийгдсэн ажлын тайланг хүлээн авч хянан гэрээнд заагдсан холбогдох санхүүжилтийг өгсөн. Улсын комисс ажиллуулах бэлтгэл ажлыг хангах зорилгоор төслийн талбайд зохиогч, гүйцэтгэгч, захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлэгч Барилга хөгжлийн төвтэй хамтран 2 удаагийн хяналт хийн, асуудлыг газар дээр шийдэн ажилласан. Цахилгаан дамжуулах 35-н агаарын шугамын ажлыг бүрэн дуусган зураг төсөл зохиогчоор хянуулан Зохиогчийн хяналтын нэгдсэн дүгнэлт гаргасан. Зохиогчийн хяналт хийх гэрээний хугацааг сунган гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан Шилэн кабелийн дотоод хэлхээг бүрэн хийж дуусгасан. Тоолуур, мэдрэгчүүдийг холбогдох хэсэгт угсарсан.	100
23	3.2.2. Томоохон ордуудыг	1. Салхитын мөнгөний ордыг төслийн хүчин	2021 - 2024	УУХҮЯ,	-	Салхитын мөнгөний ордыг	Дундговь аймгийн Гурвансайхан сумын нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй "Эрдэнэс силвер ресурс" ХХК-ийн эзэмшиж буй Салхитын мөнгө-алтны	100

	ашиглалтад оруулж, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	чадалд хүргэж ашиглана.		"Эрдэнэс силвер ресурс" ХХК		төслийн хүчин чадалд хүргэнэ.	ордын хүдрийг баяжуулах II дугаар үйлдвэртэй "Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг хүлээн авах" Улсын комисс 2023 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр ажилласан бөгөөд байнгын ашиглалтад хүлээж аваагүй болно.	
24		2. Зүүн цагаан дэлийн жоншны далд уурхайг ашиглалтад оруулна.	2021 - 2024	УУХҮЯ, Монголрос-цветмет ТӨҮГ	-	-	2021 оны 8 дугаар сард Зүүн цагаан дэлийн далд уурхайн үйл ажиллагааг эхлүүлэн, 2 налуу амыг холбож, бэлтгэл ажлыг бүрэн гүйцэтгэн 2022.09.28-ны өдөр Улсын комисст хүлээлгэн өгсөн. 2021 оноос 2023 оны хооронд уурхайн дэд бүтэц цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барих ажлыг бүрэн хийж гүйцэтгэсэн ба ажилчдын амрах 108 хүний 2 кэмпийн барилга байгууламжийн ажлыг гүйцэтгэсэн. Уурхайн нэвтрэлтийн ажлын гүйцэтгэл 2021 оноос одоог хүртэл төлөвлөгөөт графикын дагуу 100% гүйцэтгэлтэй байна. Мөн далд уурхайн усыг гадагшлуулах зорилгоор ЦНС-105 маркийн 2 ш насосыг бүрэн суурьлуулж ус соруулах ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. Ингэснээр жоншны хүдэр олборлолтыг 2025 оноос эхлүүлэх ажил төлөвлөгөөт хуваарийн дагуу гүйцэтгэгдэж байна. Бор-Өндөр УБҮ-н тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөл сунгах зөвлөлийн хурлаар 2024.01.05-ны өдөр орж 100%-н дэмжлэгтэйгээр 5-н жилээр сунгах дүгнэлт гарсан. Сайдын тушаал 2024.01.26-ны өдөр гарч, 2024 оны хяналтын хуудас 2024.02.08-ны өдөр гарсан. Зүүн цагаан дэлийн үйл ажиллагааг 2024.01.01-ий өдрөөс эхлэн түр зогсоогоод байсан бөгөөд 2024.02.13-ны өдрөөс нэвтрэлтийн ажлыг эхлүүлсэн. 2024 оны 3-р сард 1150 түвшинд 1 болон 7-р хүдрийн биетийг нээх бэлтгэл малталтын ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. 5-р сард 76.1у.м/514.3м3 нэвтрэлтийн ажил төлөвлөснөөс 83у.м/594.2м3 хийж гүйцэтгэсэн.	100
25	3.2.3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх геологи, судалгааны	1. 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын хэмжээг	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Улсын төсөв Батлагдсан: 3,500.1 2024 гүйцэтгэл:	Нутаг дэвсгэрийн 47%-ийг хамруулах, ашигт малтмалын хэтийн төлөвтэй	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх геологийн судалгааны 12 ажлын төлөвлөгөө, төсвийг хянаж Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. 2.ЭБМЗ-ийн "Геологийн судалгааны асуудал хэлэлцэх" салбар хуралдаанаар 2024 онд	100

	ажлыг эрчимжүүлж, эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	нэмэгдүүлж, нутаг дэвсгэрийн 47%-ийг хамруулна			817.3 Санхүүжилт 548.4	20 талбай ялгана.	үргэлжлэн хэрэгжих УТХ-өөр хийгдэх 22 төслийн төсөл, төсвийн тодотголыг 2024.03.04-03.06-ны өдрүүдэд хэлэлцэж гаргасан дүгнэлтүүдийг үндэслэн "төсөл, төсвийн тодотголыг батлах тухай" Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд /хуучин нэрээр/-ын 12 тушаалыг АҮЭБСайдаар батлуулсан. 3. ЭБМЗ-ийн "Геологийн судалгааны асуудал хэлэлцэх" салбар зөвлөлийн хуралдаанаар Үнэгт уул-50, Уушгийн улаан-50, Хайрхан овоо-50, Халзан овоо-50, Дөч гол-50, Өндөр ширээт-50, Торлог уул-50, Цэцэрлэг-50, Овоот толгой-50, Алаг баян-50, Оорцог уул-50, Их хараат уул-50 төслүүдийн үр дүнгийн тайланг хүлээн авч шийдвэрлэснээр нийт нутаг дэвсгэрийн 47%-ийг энэ төрлийн судалгааны ажилд хамруулсан	
26		2. 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг эхлэх, нутаг дэвсгэрийн 0.15 хувийг хамруулна	2022 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 17,500.0 2024 төсөв: -	Нутаг дэвсгэрийн 0.15%-д судалгааны ажлыг гүйцэтгэнэ.	Үндэсний геологийн албатай хамтран 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлын заавар, шаардлагыг яаралтай боловсруулан, салбарын хэмжээнд хэлэлцүүлэг хийх талаар тохиролцсон. Улмаар ҮГА-ны даргын 2024 оны А/27 дугаар тушаалаар Ажлын хэсгийг байгуулсан бөгөөд заавар боловсруулахад салбарын бодлого, стратеги төлөвлөгөө, бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалтай уялдуулах талаар чиглэл өгөөд байна.	30
27		3. Улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэж дуусах, нутаг дэвсгэрийн 100 хувь хамруулна	2021 - 2023	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 3,515.2 Төсөв: - Гүйцэтгэл: - Санхүүжилт -	L, M /N/ хавтгай буюу нутаг дэвсгэрийн 100%-ийг бүрхэх, үр дүнг хүлээн авна.	"УГЗ-200-L" болон "М" төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангасан байна. Түүнчлэн дээрх ажлын хүрээнд "L" хавтгайн төслийн үр дүнгийн тайлантай танилцаж, "УГЗ-200-M" төслийн үр дүнгийн тайлан, "УГЗ-200-Д-VII" төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн хүлээн авсан.	90
28		4. Агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 5,406.1 Төсөв:	Ховд-2020 төслийн үр дүнг хүлээн авах, нутаг	"Ховд-2020" төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэж хүлээн авсан. Үүний үр дүнд Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 104,044 кв.км	100

		соронзон судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх, нутаг дэвсгэрийн 70 хувийг хамруулна			30,268.3 Гүйцэтгэл: - Санхүүжилт -	дэвсгэрийн 66.6%-ийг хамруулах, Хангай-1 төслийг эхлүүлнэ.	талбай буюу 70%-ийг агаарын геофизикийн иж бүрэн судалгаанд хамруулсан.	
29		5. Геохимийн 1:1000000-ын масштабын зураг зохиох ажлыг хэрэгжүүлэх, нутаг дэвсгэрийг 100 хувь хамруулна	2021 - 2022	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 1,258.1 Төсөв: - Гүйцэтгэл: -	Нутаг дэвсгэрийн 100%-д Геохими-2019 судалгааны ажлыг хийж дуусган, үр дүнг хүлээн авах.	Монгол орны нутагт 2019-2022 онд гүйцэтгэсэн 1:1000000-ны масштабтай геохимийн зураглал, дагалдах мэдээллийн сан бүрдүүлэх төслийн ажлын үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэж хүлээн авсан. Үүний үр дүнд Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийг 100% 1:1000000-ын масштабтай геохимийн зураглалд бүрэн хамруулсан.	100
30		6. Бүс нутаг болон хотуудын геоэкологи, гидрогеологи, геотермийн судалгааны ажил хийнэ	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 7,708.8 2024 төсөв: - 2024 гүйцэтгэл: - Санхүүжилт -	Дархан хотын судалгааны үр дүнг хүлээн авах, Чойбалсан, Ховд, Даланзадгад хот, Хангайн халуун рашаан геотермийн судалгааг үргэлжлүүлэх, Шаргалжуут геотермийн судалгааг эхэлнэ.	1. Ховд хотын суурьшлийн бүсийн хэмжээнд 2021-2023 онд гүйцэтгэсэн "геоэкологи, гидрогеологи"-ийн судалгааны үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөлийн 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 04-р хуралдаанаар хэлэлцэж хүлээн авсан. Төслийн ажлын үр дүнгийн "тайланг хүлээн авах тухай" АҮЭБСайдын тушаалын төслийг боловсруулж, 2024.12.04-ний өдрийн А/63 дугаар тушаалаар батлуулсан. 2. Монгол Улсын Төв болон Хойд хэсэг Хангай, Хэнтий, Хөвсгөлийн уулархаг мужийг хамарсан талбайд 2021-2023 онд хэрэгжүүлсэн "Гүний хагарал, түүнтэй холбоотой үүссэн булаг, рашааны судалгаа" төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөлийн 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 08 дугаар хуралдаанаар хэлэлцэн хүлээн авсан. Төслийн ажлын үр дүнгийн "тайланг хүлээн авах тухай" АҮЭБ-ийн сайдын тушаалын төслийг боловсруулан 2024.12.04-ний, өдрийн А/70 дугаар тушаалаар батлуулсан. 3. Дархан хотын эдэлбэр газрын хэмжээнд хэрэгжүүлсэн "геоэкологи, гидрогеологи"-ийн судалгааны ажлын үр дүнгийн тайланг 2024 оны 12	70

							дугаар сард хүлээн авахаар бэлтгэл ажлыг хангасан.	
31		7. Геологийн өв, тулгуур зүсэлт, онцлог тогтоц, тектоник, минерагенийн болон геохими, геофизик, энергийн түүхий эдийн хэтийн төлөвийн сэдэвчилсэн судалгааны ажил хийнэ	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 18,000.0 Төсөв: 2,638.5 Гүйцэтгэл: 404.9 Санхүүжилт 247.6	Тек-2021, Т3-2021, ЭТЭ-2022 төслийг үргэлжлүүлэх, геофизикийн трансект Геофт-200, Геохими-200 төслийг ажлыг эхлүүлнэ.	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх "Геологийн орчин-2022", "БМШАМ-2022", "Ханбогд геохими-2023", "Ханбогд соронзон-2023" төслүүдийн төсөв, төлөвлөгөөг хянаж, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. 2. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх "Геологийн орчин-2022", "БМШАМ-2022", "Ханбогд геохими-2023", "Ханбогд соронзон-2023" төслүүдийн 2024 оны төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 04, 05-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн ба хэлэлцсэн төслүүдийн "төсөл, төсвийн тодотголыг батлах тухай" Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 4 тушаалын төслийг боловсруулан АҮЭБ-ийн сайдын тушаалаар батлуулахаар ажиллаж байна. 3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр Монгол орны баруун, баруун өмнөд, хангайн бүсийн 557,997.92 км ² талбайн хэмжээнд 2019-2022 онд гүйцэтгэсэн алтны хүдэржилт, хэтийн төлөвийн судалгааны ажил (БӨМ-Алт-2019)-ын тайланг хэлэлцж хүлээн авсан. ЭБМЗ-ийн хуралдааныг дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮС-ын 2024.04.19-ний өдрийн А/105 дугаар тушаалаар үр дүнг хүлээн авсан.	90
32		8. Гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКаЗУ зэрэг гадаад орнуудтай хамтын ажиллагааны хүрээнд геологийн судалгааны ажил хийнэ	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 6,500.0 Төсөв: - Гүйцэтгэл - Санхүүжилт -	ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКаЗУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 5-р үе шатны ажлын үр дүнг хүлээн авах, бусад орнуудтай харилцан үр ашигтай төсөл хэрэгжүүлнэ.	Монгол Улс, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКаЗУ-ын хамтарсан "Хойд, Төв, Зүүн Азийн гүний геологийн процесс ба металлогени" төслийн 5-р үе шатны "Төв Ази ЗД 5-р шат "төслийн 2021-2023 онд гүйцэтгэсэн судалгааны ажлын үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөлийн 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 06 дугаар хуралдаанаар хэлэлцэн хүлээн авсан. Төслийн ажлын үр дүнгийн тайланг АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.04-ний өдрийн А/71 дүгээр тушаалаар хүлээн авсан.	100
33	3.2.4. Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг	1. Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн сан	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 2,000.0	Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн сан	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх геологийн судалгааны ажлын төсөв, төлөвлөгөөг хянан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023	70

	хөгжүүлж, цахим системийг нэвтрүүлж, төрийн үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлнэ.	төслийг магматизм, стратиграф болон бусад геологийн мэдээллээр бүрдүүлэх, баяжуулах, мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулна			Төсөв: 376.2 Гүйцэтгэл: 212.4 Санхүүжилт 154.5	хөтөлбөрийн төрөлжсөн мэдээллийн сан төслийг үргэлжлүүлэх, ажлын явц 100%	оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. Мөн "Геологийн баримт-1-2022" төслийн 2024 оны төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн. ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийг үндэслэн төслийн төсвийн тодотголыг АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.04-ний өдрийн А/71 дүгээр тушаалаар баталсан. 2. 2024 онд Үндэсний геологи, эрдэс баялгийн мэдээллийн нэгдсэн санг илрэл-3808, эрдэсжсэн цэг-155, худаг-4575, цооног-4317, шлихийн хүрээ-2705, цооног-400, давхарга зүйн сан-457, горизонт-61, интрузив чулуулгийн сан-1914, эффузив чулуулгийн сан-360, палеонтологийн олдворын дэд сан-2171, үнэмлэхүй насны сан-1119, нийтлэл-875, Нийт 7160 мэдээллээр баяжуулснаар төлөвлөсөн ажлын явц 18%-тай хэрэгжиж байна.	
34		2. Геологийн чулуун дээжийн сан болон цахим архивыг бүрдүүлэх, баяжуулах, мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулна	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 2,000.0 Төсөв: 595.6 Гүйцэтгэл: 213.1 Санхүүжилт 118.4	Геологийн чулуун дээжийн сан болон цахим архив бүрдүүлэх төслийг үргэлжүүлэх, ажлын явц 100%	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх геологийн судалгааны 2 ажлын төлөвлөгөөг хянан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. 2. "Цахим архив-1-2022" ба "Чулуун дээжийн сан-1-2022" төслийн 2024 оны төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 05, 06-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн. ЭБМЗ-ийн дүгнэлтэд үндэслэн тухайн төслийн төсвийн тодотголыг АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.04-ний өдрийн А/71 дүгээр тушаалаар баталсан. 3. 2024 оны эхний хагаст Чулуун сангийн агуулахад байгаа ордуудын дээжийг бүртгэх ажлын хүрээнд нийт 165 ордын чулуун дээж- 252, чөмгөн дээж-776, шлиф-621, аншлиф-318, технологийн дээж-6 ширхэг буюу 1973 ширхэг дээж, чулуун дээжийн фото зураг авах ажлын хүрээнд дээжийн-2165, шлифийн-2700, аншлифийн-52 ширхэг фото зургийг авч мэдээллийн бичвэрийг хийсэн байна. Тайлангийн хавсралт материалаас 2736 лабораторийн үр дүнгийн хариуг сканер хийж оруулсан. Цахим архивыг баяжуулах ажлын хүрээнд 839 тайлан, 1261 боть буюу 151, 761 хуудас цахимжуулж төлөвлөсөн ажлын 61%-ийг гүйцэтгээд байна.	90

35	3.2.5. Өндөр технологийн түүхий эд болох газрын ховор элемент, үнэт, өнгөт, хар, холимог металл, металл бус ашигт малтмал	1. Газрын ховор элемент болон өндөр технологийн түүхий эдийн суурь судалгааны ажил хийх, хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгнө	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 5,686.1 Төсөв: 698.3 Гүйцэтгэл: 268.3 Санхүүжилт 197.5	ГХЭ-ийн төслийн үр дүнг хүлээн авах, өндөр технологийн түүхий эдийн судалгааг үргэлжлүүлнэ.	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх "ӨТТЭ-2-2022" ажлын төсөв, төлөвлөгөөг хянан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. 2. "ӨТТЭ-2-2022" төслийн 2024 оны төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн. ЭБМЗ-ийн дүгнэлтэд үндэслэн төслийн төсвийн тодотголыг АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.04-ний өдрийн А/71 дүгээр тушаалаар баталсан. 3. Увс, Завхан, Өмнөговь, Дорноговь аймгуудын зарим сумдын нутагт 2021-2023 онд гүйцэтгэсэн "Өндөр технологийн түүхий эд, ховор металл, газрын ховор элементийн эрлийн ажил" /ӨТТЭ-1-2021/ төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөлийн 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн хүлээн авсан. Ингэснээр 41,153.58 кв.км талбайд энэ төрлийн судалгааны ажил гүйцэтгэж дууссан бол үлдсэн 22.014,42 кв.км талбайд судалгааны ажил үргэлжлэн хэрэгжиж байна.	100
36	болон газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх замаар эрдэс баялгийн нөөцийг арвижуулна.	2. Үнэт, өнгөт, хар, ховор, холимог металл болон металл бус ашигт малтмалын нарийвчилсан, эрэл, үнэлгээний ажил хийх, хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгнө	2021 - 2024	УУХҮЯ, ҮГА, ААНБ	Нийт хөрөнгө: 39,325.1 Төсөв: 1,973.2 Гүйцэтгэл: 288.7 Санхүүжилт: 213.8	Өнгөт, хар металлын чиглэлээр эрэл, үнэлгээний ажлыг үргэлжлүүлэх, металл бус ашигт малтмалын судалгааг эхлэх, хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгнө.	1. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх "Эрэл үнэлгээ-4-2022", "Мета-алт-500" төслүүдийн төсөв, төлөвлөгөөг хянан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны А/379 тоот тушаалаар батлуулсан. 2. "Эрэл үнэлгээ-4-2022", "Мета-алт-500" төслүүдийн 2024 оны төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 06-07-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсэн дүгнэлтэд үндэслэн төслийн төсвийн тодотголыг АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.04-ний өдрийн А/71 дүгээр тушаалаар баталсан. 3. Сүхбаатар аймгийн Мөнххаан сумын нутагт 245.01 кв.км талбайд 2020-2022 онд гүйцэтгэсэн "ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР-1-2020" төслийн үр дүнгийн тайланг УУХҮС-ын 2024 оны А/105 дугаар тушаалаар хүлээн авахаар шийдвэрлэсэн. 4. Өмнөговь аймгийн Цогтцэций, Мандал-овоо, Ханбогд, Манлай, Баян-овоо, Дорноговь аймгийн Мандах сумдын нутагт 4 хэсэг талбайд 2021-2023 онуудад гүйцэтгэсэн "Эрэл-үнэлгээний ажил" /ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР-2-2021/ болон Өмнөговь	100

						аймгийн Цогтцэций, Мандал-овоо, Ханбогд, Манлай, Баян-овоо, Дорноговь аймгийн Мандах сумдын нутаг 4 хэсэг талбайд 2021-2023 онуудад гүйцэтгэсэн "Эрэл-үнэлгээний ажил" /ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР-2-2021/ төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн хүлээн авсан.		
37		3. Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олголтыг нэмэгдүүлж, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэн геологийн нөөцийг өсгөнө.	2021 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ	60,000	Ашигт малтмалын хайгуулын 60-80 тусгай зөвшөөрөл шинээр олгон, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж геологийн нөөцийг өсгөнө.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023.12.01-ний өдрийн А/352 дугаар тушаалаар "Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын комисс" байгуулагдан ажиллаж ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох ажлын хүрээнд 2024 оны 05 дугаар сарын байдлаар 69.412.89 мянган га талбайг хамарсан 71 талбайд ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтыг 3 удаа зарлан үнэлгээ хийж, 42 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг шинээр олгосон. Улсын төсөвт 2024 онд 8.7 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр төлөвлөгөөнд тусгаснаас 34.8 тэрбум төгрөг төвлөрүүлээд байна.	100
38	3.2.6. Уул уурхайн салбарын институцийг бэхжүүлж, хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлж, лиценз олголтыг олон нийтэд нээлттэй болгож, хууль зөрчиж олгосон зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.	1. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олголтыг цэгцэлж, олон нийтэд нээлттэй болгоно.	2020 - 2022	УУХҮЯ, АМГТГ	-	-	Ашигт малтмалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.5.1, 17.7-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалтаар ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох боломжтой 140 талбайн мэдээллийг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн 03/465, 04 дугаар сарын 15-ны өдрийн 03/846, 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 02/1042 тоот албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн. Албан бичгээр цахим системд үнэлгээний хорооны гишүүд үнэлгээ хийх ажлыг ил тод болгох, оролцогч нарт мэдээллийг багцлан оруулах, төрийн бусад байгууллагаас мэдээлэл татах зэрэг асуудлыг хялбаршуулахаар хөгжүүлэлт хийгдэж байна.	100
39	зөрчиж олгосон зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.	2. Уул уурхайн салбарын судалгаа шинжилгээний байгууллагыг нэгдсэн зохион байгуулалтад	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ	2,500.0	-	Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд Уул уурхайн салбарын судалгаа шинжилгээний байгууллагыг бий болгох талаар саналыг Ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Уул уурхайн судалгаа, хөгжлийн төв байгуулах талаар Засгийн газрын тогтоолын төсөл болон төрийн	30

		оруулах асуудлын хүрээнд яамны харьяанд аж ахуйн тооцоот газрыг бий болгоно.					өмчит аж ахуйн тооцоот газрын дүрмийн төслийг боловсруулсан.
40		3. Орон нутагт эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна.	2021 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ	818.6	-	Орон нутагт эрдэс баялгийн нэгж байгуулах ажлын хүрээнд эхний ээлжинд Өмнөговь, Дорноговь, Дорнод, Ховд, Орхон аймгуудад байгуулахаар "Зарим орон нутагт Эрдэс баялгийн нэгж байгуулах тухай" Засгийн газрын тогтоолын төсөл боловсруулсан бөгөөд яамдаас санал авч, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн боловч Сангийн яамны саналыг заавал авахаар буцаасан. Сангийн яамнаас "Нэр дурдсан аймгуудад байгуулах Эрдэс баялгийн хэлтсийг тухайн аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт бус харин Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын харьяанд 2022 оноос эхлэн байгуулахаар тогтоолын төслийг өөрчлөх" гэсэн санал ирүүлсэн. Энэ саналтай уялдуулан Сангийн яам холбогдох орон тоо, төсвийг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022 оны төсөвт 1,0 тэрбум төгрөг тусгасан. Дээрх нөхцөл байдалд тохируулан Засгийн газрын тогтоолыг дахин боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр 2022.04.11-ний өдөр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Уг асуудлыг 2022.08.03-ны өдрийн Засгийн газрын ээлжит хуралдаанаар хэлэлцүүлэн ЗГ-ын 295 дугаар тогтоолоор Ашигт малтмал, газрын тосны газрын орон нутаг дахь төлөөлөгчийн газрыг байгуулах шийдвэр гарч улмаар АМГТГ-ын орон тооны хязгаар 150 байсныг 185 хүнтэй болгосон. Мөн Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд Орон нутагт эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулах ажлыг зохион байгуулах эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгохоор тусгаад байна.
41		4. Шинэ бүтээн байгуулалтын	2021 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ,	170.0	-	1. Геологийн салбарын ажил мэргэжлийн ангиллыг багцалж, мэргэжлийн нэр, нэршил, ажлын байрны

		ажилд зайлшгүй шаардлагатай хүний нөөцийг бэлтгэх, мэргэшүүлэх ажлыг хамтын ажиллагааны хүрээнд холбогдох яам, байгууллагатай зохион байгуулна.		БСШУЯ, ХНХЯ			<p>тодорхойлолт, гүйцэтгэх үүрэг, хууль эрх зүйн болон нийгэм эдийн засгийн үндэслэл бүхий тайлбар саналыг нэгтгэн боловсруулж ХНХЯ-нд хүргүүлсэн.</p> <p>2. УУХҮ-ийн сайдын 2020 оны А/260, ХНХ-ын сайдын А/195, Монголын Геологийн Холбоодын Нэгдсэн Зөвлөл (МГХНЗ) -ийн даргын 2021 оны 04 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 02/21 дугаар тушаалуудын хэрэгжилтийг хангах үүрэг бүхий МГХНЗ-ийн гишүүн холбоодын төлөөллөөс бүрдсэн 10 гишүүнтэй Ажлын хэсэг 2021 оны 04 сарын 05-ны өдрөөс 05 сарын 05-ны өдөр хүртэл ажиллаж, үр дүнгийн тайлан боловсруулсан ба ҮАМАТ-08-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах шинэчлэх санал бүхий тайлбар, маягтыг боловсруулан ХНХЯ /хуучин нэрээр/-д хүргүүлсэн.</p> <p>3. Гэр бүл, хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын яам дээр ажиллаж буй "ҮАМАТ-08-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлын хэсэг"-н зөвлөхүүдийн геологийн салбарын санал бүхий тайлбар, маягтад хийсэн шүүмжтэй танилцаж, санал солилцон дахин нэмэлт, өөрчлөлт хийж 2024 онд багтаан ҮАМАТ-08-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар ажилласан.</p>	100
42	3.2.7. Хүнд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, эрдэс түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг ахиулан, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэнэ.	1. Дархан-Сэлэнгийн бүсэд хар төмөрлөгийн цогцолборыг дэд бүтцийн хамт байгуулна.	2021 - 2024	УУХҮЯ, "Кью эс си" ХХК, "Дархан төмөрлөгийн үйлдвэр" ХК, ТӨХААГ, Холбогдох яамд	36,500.0	Төслийн удирдлага, инженеринг, тоног төхөөрөмжийн угсралт суурилуулалт, барилгын ажлыг үргэлжлүүлнэ. 99.2%	<p>"Эдийн Засгийн Хөгжлийн Яам" /хуучин нэрээр/ нь "Кью Эс Си" ХХК-тай 2014 онд байгуулсан "Уул уурхай, металлургийн цогцолбор байгуулах төсөл"-ийг хэрэгжүүлэх Концессын гэрээг ЗГ-ын 2022.04.13-ны өдрийн 148 дугаар тогтоолоор цуцалсан. Уг тогтоолын дагуу ТӨБЗГ-аас Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэрийг төрийн өмчит компанийн статустай болгож, бүтцийг баталж, удирдлагыг томилсон.</p> <p>2020-2023 онуудад Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр нь гангийн үйлдвэр байгуулах бэлтгэл ажлын хүрээнд ТЭЗҮ, БОННУ, Төмөртэйн уурхайн нойтон баяжуулах үйлдвэр, хорголжийн үйлдвэрийн цахилгаан хангамжийн горимын тооцоо, төслийн газар шорооны тэгшилгээний ажил, төмрийн хүдрийн туршилт, "Монгол ган цогцолбор I" төслийн 3D макет хийлгэх зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.</p> <p>"Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2023.10.22-ны өдрийн "Чиглэл өгөх тухай" 01/836 дугаар албан бичгээр "Дарханы төмөрлөгийн</p>	30

						<p>үйлдвэр" ХХК-д "Монгол ган цогцолбор I" төслийн концепци, хүчин чадлыг өөрчлөн 1 сая тн бэлдэц, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай "Ган үйлдвэрлэлийн цогцолбор" байгуулах төслийг хэрэгжүүлэхээр чиглэл болгосон. Үүнтэй холбогдуулан өмнө хийгдсэн ТЭЗҮ, БОННУ, бусад судалгааны ажлуудыг шинэчлэн боловсруулах шаардлагатай болсон.</p> <p>Шинэ төслийн хүрээнд 2024 онд дараах ажлууд хийгдсэн.</p> <p>1. Дархан ҮТП байгуулах хүрээнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Паркийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулсан. - Паркийн газрын сонголтыг /950 га/ хийж газрыг Улсын тусгай хэрэгцээнд авах хүсэлтийг холбогдох эрх бүхий байгууллагаар шийдвэрлүүлэхээр АҮЭБ-ийн сайдын 2024.12.03-ны өдрийн 01/1184 дүгээр албан бичгээр ЗГХЭГ-ын даргад хүргүүлсэн. <p>2. Шууд агижруулсан төмөр /ШАТ/-ийн үйлдвэр байгуулах ажлын хүрээнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ШАТ-ийн үйлдвэрийн ТЭЗҮ болосвруулж 2024.06.22-ны өдөр ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлсэн. <p>3. Нойтон баяжуулах, хорголжийн үйлдвэр байгуулах ажлын хүрээнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийн ажлын даалгавар боловсруулсан. - Түүхий эдийн туршилтын ажил хийгдэж байна. <p>4. Жилд 1 сая тн хүчин чадалтай Гангийн үйлдвэр байгуулах ажлын хүрээнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Төслийн концепцийн судалгаа хийгдсэн - Түүхий эдийн туршилт хийгдэж байна - Төслийн ТЭЗҮ-ийн ажлын даалгаврыг боловсруулсан. <p>2025 онд цогцолборын үйлдвэрүүдийн ТЭЗҮ, судалгааны бусад ажлуудыг хийж дуусган 2026 оноос бүтээн байгуулалтын ажлуудыг эхлүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.</p>		
43		2. Орхон аймагт Эрдэнэтийн төмөрлөгийн үйлдвэрийг ашиглалтад оруулна.	2020 - 2022	УУХҮЯ, "Бэрэн" ХХК, Холбогдох яамд	-	-	<p>Бэрэн групп ХХК-ны 2014 оноос Орхон аймагт хэрэгжүүлж байгаа 200 мян.тн/жил хүчин чадалтай ган бүтээгдэхүүний үйлдвэрийн төслийн хэрэгжилт 75 орчим хувьтай байна. Тус компани нь Монгол Улсын Хөгжлийн банкнаас 2014 онд 22.7 сая ам.доллар, 2018 онд 4.5 сая ам.доллар, нийт 27.2</p>	0

							<p>сая ам.долларын зээлийн санхүүжилт авсан ба үйлдвэр ашиглалтад орж үйл ажиллагаа эхлүүлээгүйн улмаас уг зээл эргэн төлөгдөөгүй байна.</p> <p>Цаашид үйлдвэрийг ашиглалтанд оруулахад шаардагдах 30.7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт шийдэгдээгүй байгаа ба Хөгжлийн банкны зээл, өрийн асуудлаар "Бэрэн групп" ХХК-ийг хууль хяналтын байгууллагаас шалгаж, үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болсон ба 2023 оныг дуустал хугацаанд (одоог хүртэл 2024.12.20) төслийн үлдэгдэл санхүүжилтийг шийдвэрлэх, бүтээн байгуулалтыг үргэлжлүүлэх талаар аливаа үйл ажиллагаа зогсонги байдалд орсон.</p>	
44	3. Дорноговь аймагт хар төмөрлөгийн цогцолбор үйлдвэр байгуулна.	2020 - 2023	УУХҮЯ, "МДМУ" ХХК, Холбогдох яамд	-	-	<p>Үйлдвэрийн цутгуурын цех, дулаан боловсруулах цехийн тоног төхөөрөмж (нийт 2.8 тэрбум төгрөгийн өртөг бүхий тус бүр 2 тн багтаамжтай 6 ш индукцийн зуух, дулаан боловсруулалтын 1 ш зуух дагалдах хэрэгслийн хамт)-ийн захиалга /БНХАУ "Qianxi ADI Mechanical Casting" Co.Ltd компанид/ хийгдэж, 2023 оны 10 дугаар сард татан авалтыг хийсэн ба угсралт суурилуулалтын ажлыг гүйцэтгэсэн. 2024 оны 5 дугаар сарын байдлаар дулаан боловсруулалтын зуухны угсралтын ажил, цутгуурын цехийн төхөөрөмжийн угсралтын ажил хийгдэж, ашиглалтад оруулсан.</p> <p>1.1 тэрбум төгрөгийн өртөгтэй 6 кВ-ын 1.2 км ЦДАШ-ыг 2024 оны 10 дугаар сард ашиглалтад оруулсан.</p> <p>Үйлдвэрийн цутгуурын цех, дулаан боловсруулах цехийн тоног төхөөрөмжийн угсралтийн ажлыг 2024 оны 5 дугаар сард хийж дуусгасан ба туршилт, тохируулгын ажлыг 2024 оны 06 сараас хийж, 10 дугаар сард бүрэн ашиглалтад оруулсан.</p>	100	
45	4. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг түшиглэн "Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор"	2020 - 2022	УУХҮЯ, "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ	-	-	<p>Эрдэнэт ҮТП-ийн дэд бүтцийн ажлын явц:</p> <p>- Авто замын бүтээн байгуулалтын ажлын Багц-2 буюу автозамын гэрэлтүүлэг барьж байгуулах тендерт "Оркон тех" ХХК шалгарч, гэрээ байгуулсан. Ажлын явц 30%. Гэрээний хугацаа 2024.11.01-нд дууссан ба автозамын барих ажлын гүйцэтгэлээс шалтгаалан гэрээг 2025.12.15 хүртэл сунгасан. Багц-1 буюу автозам барьж байгуулах</p>	90	

		<p>үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулна.</p>				<p>ажлын тендерт "Шилдэг зам" ХХК шалгарч, гэрээ байгуулсан. Гэрээний хугацаа 2024.11.01-нд дууссан. Хайрга, чулууг буталж, шигших, далангийн дүүргэлт, усалгаа, арчилгаа, хөлдөлтөөс хамгаалах үеийн дүүргэлт, үерийн ус зайлуулах дөрвөлжин болон дугуй хоолой угсралт, хоолойн буцаан дүүргэлт хийгдсэн. Асбальт хучилтын ажил 2025 онд хийгдэнэ. Автозамын захиалагчийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний тендер "Мөнхөд ашдын зам" ХХК шалгарч, гэрээ байгуулан ажиллаж байна.</p> <p>- Төмөр замын бүтээн байгуулалтын ажлын тендерт /2022 он/ "Туулын гүүр далай" ХХК шалгарч, гэрээ байгуулсан. Гэрээний хугацаа 2023.12.31-нд дууссан. Ул хөрсний төлөвлөгдөөгүй нэмэлт ажил болон цаг агаарын нөхцөл байдлаас шалтгаалан гэрээний хугацаанд ажил гүйцэтгэх боломжгүй болж, гэрээг 2024.10.15 хүртэл сунгасан. Төмөр замын зохиогчийн хяналтын гэрээг "Максимал" ХХК-тай, Төмөр замын захиалагчийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээний гэрээг "Рэйлвэй консалтинг Сервис" ХХК-тай байгуулан ажиллаж байна. Үерийн ус зайлуулах хоолойн угсралтын ажил, шаардлага хангахгүй хөрсийг ухаж сайн хөрсөөр солих ажил, ул хөрсний тэгшилгээ, нягтруулалт зэрэг ажлууд дууссан. Гэрээний хугацаа дууссан гүйцэтгэгч "Туулын гүүр далай" ХХК-ийн ажлын гүйцэтгэл удаашралтай байгаа ба 2024 оны 12-р сард дуусгахаар ажиллаж байна. Төмөр замын 2-р ээлжийн буюу өртөөний хэсэг, 1-р ээлжийн замтай холбох хэсгийг 2025 оны ХО-ын төлөвлөгөөнд тусгуулан, тендер зарлах бэлтгэл ажил ханган ажиллаж байна.</p> <p>- Ус хангамж, ариутгах татуургын систем барих тендерт "Б-софт" ХХК шалгарч, 2023.12.13-нд гэрээ байгуулсан. Гэрээний хугацаа 2024.12.20-нд дуусна. "Б-софт" ХХК-иас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу ажлын хэсэг хуралдан Wilo брэндийн насос үйлдвэрлэл тээвэрлэлтийн хугацаанаас шалтгаалан удааширч байгаа, усан туршилтыг дулааны улиралд хийхтэй холбогдуулан 2025.06.30-ны өдөр хүртэл сунгасан.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>- УТП-ын газрыг тойруулан хашаа барих ажлыг "Орчлонтулга" ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Угсармал бетон болон бетон шонтой өргөст утсан нийт 16.3 км хашаа баригдана. Гэрээний хугацаа 2024.07.01-нд дууссан. УТП-ийн газрын хил заагийн давхцал зэргээс шалтгаалан тухайн хэсэгт баригдсан 1.7 км хашааг шилжүүлэн барьж 600 метр хашааг шинээр сунгаж барих уулын орой, өгсүүр хэсэгт 3.5 км бетон шонтой өргөст утсан хашаагаар сольж барих шаардлага үүсэн зэрэг шалтгаанаар гэрээг 2024.09.15 хүртэл сунгах санал ирүүлсэн, "ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР" ТӨҮГ-ын Ерөнхий инженерийн 2024.08.21-ний албан бичгээр гэрээг дахин сунгах боломжгүй талаар мэдэгдсэн. Ажлын явц удаашралтай хашааны 3,4-р үеийн хавтан угсрах ажил хийгдээгүй байна.</p>	
46	5. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын УТП байгуулах ажлын хүрээнд Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийг барина.	2020 - 2024	УУХҮЯ, "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, ТӨБЗГ, Холбогдох яамд	325,680.0	<p>Үйлдвэрийн барилгын угсралт, тоног төхөөрөмжийн суурилуулалтын ажлыг гүйцэтгэж, улсын комисст хүлээлгэн өгөх бэлтгэл ажлыг хангана. 95%</p>	<p>ЗББҮ-ийн ТЭЗҮ-ийг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь БНХАУ-ын "China ENFI Engineering" компанитай хамтран боловсруулсан бөгөөд УУХҮЯ-ны ЭБМЗ-өөр 2022.06.23-нд хэлэлцүүлэн шийдвэрлэсэн. Зэсийн зах зээлийн үнэ 8340 \$/тн-ны түвшинд хөрөнгө оруулалт 762 сая ам.долларын төсөвтэй батлагдсан.</p> <p>- ЗББҮ-ээс ялгарах хүхрийн давхар исэл агуулсан хийг цэвэршүүлэн түүнээс элементийн хүхэр үйлдвэрлэх үйлдвэрлэлийн туршилтыг БНХАУ-ын Шинжан Уйгарын ӨЗО-ны Фуюун мужид Шинжаны өнгөт төмөрлөгийн аж үйлдвэр группийн (XJNM) эзэмшлийн Зэс ба никелийн металлургийн "Xinxin Metals" компанийн үйлдвэрлэлийн бүсэд явуулсан. 2024.10.31-ны байдлаар туршилтын ажлыг дуусгасан. 2024 оны 12 дугаар сард туршилтын эцсийн тайлан гарна.</p> <p>- Тус үйлдвэрлэлийн туршилтын эцсийн үрд дүнгээр ТЭЗҮ-д тодотгол оруулах бөгөөд АҮЭБЯ-ны ЭБМЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэж байна.</p> <p>- ЗББҮ-ийн ТЭЗҮ-д УУХҮЯ-ны дэргэдэх ЭБМЗ-өөс өгсөн зөвлөмжийн дагуу "Аж үйлдвэрийн бүсэд мөрдөх агаарын чанарын стандартууд болон зэс хайлуулах үйлдвэрийн хаягдал утааны найрлага дахь агаар бохирдуулах бодисуудын ялгарлын олон улсын стандартуудыг судалж үндэсний</p>	30

						<p>болгон боловсруулж батлуулах" ажлыг гүйцэтгэж байна.</p> <p>- Хүхрийн хүчлийг ашиглан фосфорын бордоо үйлдвэрлэх туршилт судалгааг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын Судалгаа, шинжилгээний хүрээлэнгийн ажилтнууд гүйцэтгэж байна. Мөн "Фосфорын ордыг ашиглах урьдчилсан ТЭЗҮ боловсруулах ажил"-ыг ШУТИС-ын УУХ-ГУУС-тай гэрээ байгуулан ажиллаж, тайланг хүлээн авсан.</p> <p>- ЗББҮ-ийн БОННУ хийгдсэн.</p> <p>-ЗББҮ-ийн техник технологийн түвшний үнэлгээ хийх ажлыг "Эрдэнэс үндэсний судалгаа хөгжлийн төв" ХХК гүйцэтгэж, эцсийн тайлан ирүүлсэн ба АҮЭБЯ-ны Мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэхээр ажиллаж байна.</p>		
47		6. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын ҮТП байгуулах ажлын хүрээнд Исэлдсэн хүдрийг нуруулдан уусгах үйлдвэр байгуулна.	2020 - 2022	УУХҮЯ, "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ, ТӨБЗГ, Холбогдох яамд	-	-	<p>"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь "Майнинг Шорт Лонг Терм" ХХК-тай "SX/EW технологиор катодын зэс боловсруулах үйлдвэрийн нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах" зөвлөх үйлчилгээний гэрээг 2021.09.17-ны өдөр байгуулан ажиллаж байна. Тус үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг УУХҮЯ-ны дэргэдэх ЭБМЗ-ийн Ашигт малтмалын орд ашиглах ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар зөвлөлийн хуралдаанаар 2022 оны 6-р сарын 24-нд хэлэлцүүлж СТР/22-03-01 дугаар дүгнэлт гаргуулсан. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын Ерөнхий захирлын өргөтгөсөн зөвлөл 2022.10.13-нд хуралдаж "Гүйцэтгэгч компанийн боловсруулсан ТЭЗҮ-ийг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын техникийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлсний дараа ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэхээр шийдвэрлэсэн.</p> <p>Гүйцэтгэгч ТЭЗҮ-ийг засварлан "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ийн Техникийн зөвлөлийн 2023.02.08-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж дэмжигдсэн тул УУХҮЯ-ны дэргэдэх ЭБМЗ-ийн Ашигт малтмалын орд ашиглах ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хурлаар 2023 оны 4-р сарын 04-ны өдөр хэлэлцүүлж, ЭБМЗ-ийн 2023.04.04-ны өдрийн СТР/23-01-04 дугаар дүгнэлтээр дэмжигдэж, АМГТГ-ын даргын "Техник эдийн засгийн үндэслэл бүртгэх тухай" 2023.04.21-ны өдрийн Т/39 дугаар тушаалаар төслийн ТЭЗҮ-ийг хүлээн аваад байна.</p> <p>"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын 2022.12.09-ний өдрийн А/818 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын</p>	0

						<p>хэсгийн 2023.04.24-ний өдрийн хурлаас 1 болон 2-р шатны ажлыг нийт ажлын 63.8% гэж үнэлж санхүүжилт олгохоор шийдвэрлэсэн. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын Ерөнхий захирлын өргөтгөсөн зөвлөлийн 2022.10.13-ны хуралдааны шийдвэрийн дагуу ТЭЗҮ-ийн дараагийн шатны ажил болох “Нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах ажил”-ыг “Майнинг шорт лонг терм” ХХК-иар хийлгэх шаардлагатай эсэхийг техникийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж, “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын 2023.06.02-ны өдрийн А/353 тоот тушаалаар Ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулсан. Ажлын хэсгийн 2023 оны Х/05; Х/30; Х/22-ны өдрийн хурлаас нарийвчилсан зураг төслийн ажлын гүйцэтгэл хангалтгүй гэж дүгнэсэн. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын дээд шатны удирдлагууд гүйцэтгэгч компанийн төлөөлөлтэй уулзаж гэрээний үүргээ биелүүлээгүйг анхааруулсан ба гүйцэтгэгч компанийн захирал хүлээн зөвшөөрч, тайлбарыг албан бичгээр ирүүлэхээ илэрхийлсэн. “SX/EW технологиор катодын зэс гаргах үйлдвэрийн нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах” ажлын гүйцэтгэгч “Майнинг шорт лонг терм” ХХК-аас гэрээний хугацааг дуусгавар болгохыг хүссэн албан бичгийг 2024.03.06-ны өдөр “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-т ирүүлж, “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ Хуулийн хэлтэс, ХОХААБГ тус асуудлыг судалж “гэрээг дуусгавар болгох саналыг хүлээж авсан тухай” албан бичгийг гүйцэтгэгчид 2024.04.29-нд хүргүүлж, гэрээг дүгнэж, цуцалсан. Исэлдсэн хүдрийг HL-SX/EW технологиор боловсруулах катодын зэсийн үйлдвэрийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх ажлын тендерт “Төгрөг баян хангай” ХХК шалгарч “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-тай 2023.10.26-ны өдөр ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулан ажиллаж Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний эцсийн тайланг 2024.04.20-ны өдөр “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-т хүлээлгэн өгсөн. Ажлын явц 100%.</p> <p>Исэлдсэн хүдрийг HL-SX/EW технологиор боловсруулах катодын зэсийн үйлдвэрийн Техник, технологийн түвшний үнэлгээ хийлгэх ажлын</p>
--	--	--	--	--	--	---

						гэрээг ШУТИС-ийн МТС-тай 2024.02.14-ний өдөр байгуулсан ба гэрээний дагуу 2024.06.14-ний өдрөөс өмнө тус ажлыг бүрэн дуусгахаар төлөвлөсөн боловч, хугацаандаа амжаагүй тул гэрээг 2024.12.01-ны өдөр хүртэл сунгаж, тайланг хүлээж авсан. АҮЭБЯ-ны ЭБМЗ-д тайланг хүргүүлж шинжээч томилж, холбогдох зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр ажиллаж байна.		
48		7. Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийг барьж байгуулна.	2021 - 2024	УУХҮЯ, "Эрдэнэс Алт ресурс" ХХК, "Эрдэнэс Монгол" ХХК, Монгол банк	-	Улсын комисст хүлээлгэн өгнө.	Төсөл хэрэгжүүлэгч "Эрдэнэс алт ресурс" ХХК 2020-2021 онд олон улсын 20 гаруй компанитай холбоо тогтоож төсөл дээр санал авсан ба "түлхүүр гардуулах" нөхцөлөөр 4 компани (Сымбат инженеринг, Шинхай групп, "Кронимет Майнинг, Зижин Майнинг) санал ирүүлсэн. "Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэл төслийн эдийн засгийн үр ашгийн тооцоолол, ижил төстэй үйлдвэрүүдийн харьцуулсан судалгаа, төслийн санхүүжилтийн талаарх санал, дүгнэлт гаргах чиг үүрэг бүхий" ажлын хэсгийг "Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2021.10.01-ний өдрийн А/100 дугаар тушаалаар байгуулсан. Ажлын хэсгийн дүгнэлтийг 2021 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 03/678 дугаар албан бичгээр УУХҮЯ-нд ирүүлсэн. Дүгнэлтээр: 1. ТЭЗҮ нь Монгол Улсад мөрдөгдөж буй эрх зүйн үндэслэлийг тооцоогүй, эдийн засгийн тооцоолол бүхэлдээ буруу хийгдэж алдаатай болсон, төслийг хэрэгжүүлэх эрсдэлтэй тул дахин шинээр хийх; 2. "Сымбат инженеринг" ХХК-тай цаашид ажиллахгүй тохиолдолд төсөлд оролцохоор ирүүлсэн хамгийн сайнаар үнэлэгдэх санал болох БНХАУ-ын "Шинхай групп"-ийн саналтай дүйцэх саналыг хэрэгжүүлэх; 3. Цэвэршүүлэх алт мөнгөний жилийн хүчин чадлыг Монголбанкинд 1990 оноос хойш аж ахуй нэгж байгууллага, иргэдийн тушаасан алт мөнгөний хэмжээ, нөөц, уул уурхайн компаниудын хэтийн төлөв, ирээдүйд хэрэгжих томоохон төсөл хөтөлбөр, хэмжээ, нөөцийг харгалзан үзэж жилд 30 хүртэл тн алт, 50 хүртэл тн мөнгө цэвэршүүлэх, хүчин чадлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх боломжтойгоор төлөвлөх;	0

						<p>4.Эдгээр хувилбаруудаас хамгийн боломжит хувилбар “Түлхүүр гардуулах” төсөл хэрэгжүүлэгчээр өөрөөр нь санхүүжих, 8-10 жилийн урт хугацааны гаднын банкны хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдах хувилбарыг судлах гэсэн дүгнэлт гарсан.</p> <p>Бүгд Найрамдах Казахстан Улсаас Монгол улсад суугаа Элчин сайдын яаманд 2023.02.17-ны өдрийн 02/475 албан бичгээр БНКаЗУ-ын “Сымбат инженеринг” ХХК -тай цаашид баримтлах байр сууриа яамны зүгээс илэрхийлсэн. Төслийн хөрөнгө оруулалтын асуудал шийдэгдээгүй байна.</p>	
49	9. Оюутолгойн ордыг түшиглэн зэсийн баяжмалыг боловсруулах үйлдвэр байгуулах ажлыг эхлүүлнэ.	2021 - 2028	УУХҮЯ, Холбогдох яамд	1,195,017.6	Тоног төхөөрөмжийн захиалга, барилга угсралтын ажлыг үргэлжлүүлнэ. 20%	<p>“Зэсийн баяжмал хайлуулах, цэвэршүүлэх үйлдвэрийн төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн талаар авах арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын тогтоолын төсөл, холбогдох материалын хамт УУХҮ-ийн сайдын 2023.01.03-ны өдрийн 01/04 албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Засгийн газрын 2023.01.11-ний өдрийн 18 дугаар тогтоолоор Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийн төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг татан буулгах, төслийн нэгжийн чиг үүрэг, холбогдох баримт бичгийг “Эрдэнэс Монгол” ХХК-д шилжүүлэхийг УУХҮ-ийн сайдад даалгасан. Уг тогтоолоор “Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр барих” төслийн нэгжийг татан буулгасантай холбоотойгоор төслийн чиг үүрэг, баримт бичгийг “Эрдэнэс Монгол” ХХК-д шилжүүлэх Ажлын хэсгийг УУХҮЯ-ны ТНБД-ын 2023.02.01-ний өдрийн А/08 дугаар тушаалаар байгуулж, уг төсөлтэй холбоотой бүх баримт, материалыг 2023.03.30-ны өдөр “Эрдэнэс Монгол” ХХК-д хүлээлгэн өгсөн. Мөн төслийн хүрээнд Хөрөнгө оруулагчийг сонгон шалгаруулах урьдчилсан сонгон шалгаруулалтын болон Тендерийн баримт бичгийг боловсруулж санал авахаар Сангийн яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд 2022.12.21-ний өдрийн 01/3357 албан бичгээр хүргүүлсэн. Гэвч уг албан бичгийн хариу ирээгүй тул дахин санал авахаар УУХҮ-ийн сайдын 2023.06.05-ны өдрийн 01/1366 албан бичгийг хүргүүлсэн.</p>	0

50	3.2.8. Дотоодын түүхий эдэд тулгуурласан газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулна.	1.1. Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлж нөөцийг өсгөнө.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, Орон нутаг	-	Шинээр 2 талбайд БХГ байгуулсан байна. ГТ-ны олборлолт 816.2 мян.тн	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэх хүрээнд 2024 онд газрын тосны хайгуулын 4, нүүрсний давхаргын метан хийн хайгуулын 2, нийт 6 талбайд БХГ байгуулах эрх олгох тухай асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, Засгийн газрын 2024.10.23-ны өдрийн 135 дугаар тогтоолоор Төв-ХХХVI талбайд "Юу Жи Эс" ХХК-тай, 136 дугаар тогтоолоор Дарьганга ХХIV талбайд "Петроматад" ХХК-тай, 137 дугаар тогтоолоор Хэрлэн-Тохой ХХVIII талбайд "Монголиа фойсон энержи" ХХК-тай, 2024.11.13-ны өдрийн 165 дугаар тогтоолоор Гурванбаян-ХХХ талбайд "Баян петролиум" ХХК-тай, 166 дугаар тогтоолоор Борзон-VII талбайд "Петро Матад Энержи Лимитед" ХХК-тай, 167 дугаар тогтоолоор Ачит-ХХХVII талбайд "Тэмүүжин металс" ХХК-тай БХГ байгуулах эрхийг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт олгосон. Төлөвлөсөн талбайгаас 4 БХГ нэмэлтээр байгуулсан. Газрын тосны ашиглалтыг эрчимжүүлж, нөөцийг өсгөх хүрээнд БХГ-т Галба-XI талбайн Өлгийн ордын газрын тосны баялгийн үнэлгээ, нөөцийн тооцооны тайланг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Газрын тосны салбар хуралдаанаар 2024.01.26-ны өдөр хэлэлцүүлж, зохиогчийн хувилбараар нөөцийг хүлээн авах шийдвэр гаргуулсан. Мөн Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын "Галба XI талбайн нөөц бүртгэх тухай" 2024 оны 09 дүгээр сарын 16-ны өдрийн А/14 дүгээр тушаалаар тус талбайн нөөцийг ЭБМЗ-ийн зөвлөмж, дүгнэлтийн дагуу хүлээн авсан. Тус компанийн тооцоолсон ашиглалтын баталгаат нөөц нь 1.1 сая баррель буюу 160,4 мянган тонн газрын тосны нөөцийг шинээр ашигт малтмалын нөөцийн Улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгэсэн. Монгол Улсын хэмжээнд хайгуулын ажлын үр дүнгээр 2010, 2012, 2021 онуудад газрын тосны баталгаат нөөцийг 333.79 сая тонн, ашиглалтын баталгаат нөөц 43.40 сая тонноор нөөцийн нэгдсэн санд бүртгэн авсан. Тус ашиглалтын баталгаат нөөцөөс 1996-2023 оны хооронд 11.1 сая тонн газрын тос олборлосон ба үлдэгдэл ашиглалтын баталгаат нөөц 32.0 сая
----	--	--	-------------	--------------------------	---	---	--

						тонн байна. 2024 онд нийт 659,202 тонн газрын тос олборлож экспортлохоор төлөвлөснөөс 2024.12.11-ний өдрийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд нийт 537,931 мян.тонн газрын тос олборлож, 526,872 тонн газрын тос экспортолсон. Олборлолтын гүйцэтгэл 81.68 хувь, экспортын гүйцэтгэл 79.92 хувьтай байна.		
51		1.2. Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул судалгааны ажил, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, Гэрээлэгч ААНБ		Хайгуулын ажил, хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нэмэгдсэн байна.	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны хайгуул судалгааны ажлыг нэмэгдүүлэх хүрээнд 2024 онд хайгуулын нийт 13 гэрээлэгчийн 15 талбайд жилийн ажлын уулзалт зохион байгуулж, 10 талбайд хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсөв батлуулсан. Тус 10 талбайд нийт 3000 тууш.км соронзон судалгаа, 610 тууш.км 2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, 50 км.кв талбайд 3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, нүүрсний давхаргын метан хийн 10 цооногт 4310 тууш.м хайгуулын өрөмдлөг, 4 туршилтын хэвтээ цооног, газрын тосны хайгуулын 7 цооногт 15,480 тууш.м өрөмдөхөөр төлөвлөсөн бөгөөд хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 46.3 сая ам.долларт хүрсэн.	100
52		1.3. Газрын тосны хайгуулын талбайнуудад шинээр Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулж, хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, Гэрээлэгч ААНБ	БХГ-ний дагуу тухай жилд оруулах ХО-р тодорхойлогдоно.	Шинээр 2 талбайд БХГ байгуулсан байна.	2024 онд 2 БХГ байгуулахаар төлөвлөснөөс газрын тосны хайгуулын 4, нүүрсний давхаргын метан хийн хайгуулын 2, нийт 6 БХГ байгуулах тухай асуудлыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн. Үүнд: Засгийн газрын 2024.10.23-ны өдрийн 135 дугаар тогтоолоор Төв-ХХХVI талбайд "Юу Жи Эс" ХХК-тай, 136 дугаар тогтоолоор Дарьганга ХХIV талбайд "Петроматад" ХХК-тай, 137 дугаар тогтоолоор Хэрлэн-Тохой ХХVIII талбайд "Монголиа фойсон энержи" ХХК-тай, 2024.11.13-ны өдрийн 165 дугаар тогтоолоор Гурванбаян-ХХХ талбайд "Баян петролиум" ХХК-тай, 166 дугаар тогтоолоор Борзон-VII талбайд "Петро Матад Энержи Лимитед" ХХК-тай, 167 дугаар тогтоолоор Ачит-ХХХVII талбайд "Тэмүүжин металс" ХХК-тай БХГ байгуулах эрхийг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт тус тус олгуулах ажлыг зохион байгуулсан.	100
53		1.4. Газрын тосны хайгуулын	2020 - 2024	УУХҮЯ,	-	Гэрээлэгчдийн хайгуул,	БХГ-т Галба XI талбайн Өлгийн ордын газрын тосны баялгийн үнэлгээ, нөөцийн тооцооны	

		талбайд шинээр газрын тосны орд нээж, нөөц тогтоох ажлыг зохион байгуулна.		АМГТГ, Гэрээлэгч ААНБ		судалгааны ажлын үр дүнтэй уялдуулан нөөц тогтоох ажлыг зохион байгуулсан байна.	тайланг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Газрын тосны салбар хуралдаанаар 2024 оны 01 дүгээр сарын 26-ны өдөр хэлэлцүүлж, зохиогчийн хувилбараар нөөцийг хүлээн авах шийдвэр гаргасан. Үүнд: Баталгаат зэрэглэл (1P)-ээр байрандаа анх байгаа газрын тос (OOIP)-ны эзлэхүүн нь 12.5 сая баррель буюу 1.8 сая тонн, үүнээс ашиглах хэмжээ буюу ашиглалтын баталгаат нөөц нь 1.1 сая баррель буюу 160.4 мян.тн, магадлалтай зэрэглэл (2P)-ээр байрандаа анх байгаа газрын тос (OOIP)-ны эзлэхүүн нь 16.5 сая баррель буюу 2.4 сая тн, үүнээс ашиглах хэмжээ буюу баталгаат нэмэх нь магадлалтай нөөц (P1+P2) нь 2.1 сая баррель буюу 295.2 мян.тн, боломжтой зэрэглэл (3P)-ээр байрандаа анх байгаа газрын тос (OOIP)-ны эзлэхүүн нь 21.5 сая баррель буюу 3.1 сая тн, үүнээс ашиглах хэмжээ буюу баталгаат нэмэх нь магадлалтай нэмэх нь боломжтой нөөц нь (P1+P2+P3) нь 3.4 сая баррель буюу 490.4 мян.тн байхаар хүлээн авч шийдвэрлэсэн.	100
54		1.5. Газрын тосны ордын ашиглалт, олборлолтыг урт хугацаанд тогтвортой хадгалж, боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулж, дэмжлэг үзүүлнэ.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ	Шаардлагатай ХО	ГТ-ны олборлолт 816.2 мян.тн	Газрын тосны ордын ашиглалт, олборлолтыг урт хугацаанд тогтвортой хадгалах ажлын хүрээнд газрын тосны Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайд "Петрочайна Дачин Тамсаг" ХХК, БХГ-97 талбайд "Доншен газрын тос (Монгол)" ХХК-иуд олборлолтын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа бөгөөд 2024 онд нийт 659,202 тн газрын тос олборлож экспортлохоор төлөвлөснөөс 2024.12.11-ний өдрийн байдлаар нийт 537,931 тн газрын тос олборлож, 526,872 тн газрын тос экспортолсон бөгөөд олборлолтын гүйцэтгэл 81.68 хувь, экспортын гүйцэтгэл 79.92 хувьтай байна. 2024.12.13-ны өдрийн байдлаар газрын тосны орлогоос улсын төсөвт нийт 195.9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн. Газрын тосны ордын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд Дорнод аймгийн Матад сум дахь Матад ХХ талбайн "Цэн тогоруу" ордын олборлолтын ажлыг 2024 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр эхлүүлж, нэгдүгээр цооногийг олборлолтод шилжүүлээд байна. Цэн тогоруу ордын газрын тосны нөөцийг баталгаат зэрэглэлээр 1.15 сая тн, үүнээс ашиглалтын	100

						баталгаат нөөцийг 137,9 мян.тн-оор ашигт малтмалын нөөцийн нэгдсэн санд бүртгэсэн. Тус ордоос 2024 оны туршилтын байдлаар өдөрт 200 баррель газрын тос олборлохоор төлөвлөөд байна. Монгол Улсын хэмжээнд нийт 43.40 сая тн ашиглалтын баталгаат нөөц бүртгэгдсэнээс 1996-2023 оны хооронд 11.1 сая тн газрын тос олборлосон ба үлдэгдэл ашиглалтын баталгаат нөөц 32.0 сая тн байна.		
55		2.1. Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг түүхий эдээр хангах, дамжуулах хоолой барих санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэж, бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэнэ.	2020 - 2024	СЯ, УУХҮЯ, "МГТБҮ" ТӨХХК		Дамжуулах хоолойн барилга, угсралтын ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ.	Түүхий тос дамжуулах хоолойн трассын дагуу байр зүйн зураглал, инженер геодези, хээрийн судалгааны ажлыг эхлүүлж нарийвчилсан солбицлын цэгүүдийг тодорхойлон хоолойн трассын тэнхлэгээс 2 тал руу тус бүр 100 метр (нийт 200 м) зурвас газарт аливаа газрын давхцлыг арилгасан. Хоолой дайран гарах Дорнод, Сүхбаатар, Дорноговь аймагт дамжуулах хоолойн хэрэгцээнд зориулан улсын тусгай хэрэгцээнд авахыг эдгээр аймгийн ИТХ-аар дэмжсэн шийдвэр тус тус гарсан. Хоолойн трассын дагуух газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах тухай БХБЯ-аас ирүүлсэн ЗГ-ын "Нууц" тогтоолын төсөлд 2024.03.20-ны өдрийн 01/... дугаартай албан бичгээр хариуг хүргүүлсэн. Газрыг тусгай хэрэгцээнд авах тухай асуудал ЗГ-ын 2024.05.29-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэгдэж шийдвэрлэгдсэн. Дамжуулах хоолойн төслийн бүтээн байгуулалтын ажлын гүйцэтгэл 2024.12.01-ний өдрийн байдлаар хоолой цувих ажил 520 км, хоолойн гагнуурын ажил 515 км хийгдээд байна.	90
56		2.3. Дамжуулах хоолой барих төслийн ТЭЗҮ, инженер техникийн зураг төслийг боловсруулах батлах, барилга угсралт, бүтээн байгуулалтын ажлыг зохион байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, "МГТБҮ" ТӨХХК, АМГТГ	-	Дамжуулах хоолойн барилга, угсралтын ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ.	Түүхий тос дамжуулах хоолойн төслийн бүтээн байгуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэх зорилгоор Засгийн газрын шийдвэрийн төсөл, танилцуулга боловсруулан Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, Засгийн газрын 2024.04.24-ний өдрийн 170 дугаар тогтоолоор төслийн ерөнхий гүйцэтгэгч "Норинко" компанид барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрлийг олгуулах ажлыг зохион байгуулсан. 2024.12.01-ний өдрийн байдлаар хоолой цувих ажил нийт 520.2 км, хоолойн гагнуурын ажил нийт 515.4 км хийгдсэн байна.	90

57		3.1. Дорноговь аймгийн Алтанширээ сумын нутагт дотоодын түүхий эдэд тулгуурласан газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, ХЗДХЯ, СЯ, "МГТБҮ" ТӨХХК		2020-2022 онд хийж гүйцэтгэж эхэлсэн барилга-угсралтын ажлуудыг дуусгаж, лицензит байгууламжийн барилга-угсралтын ажлыг эхлүүлсэн байна.	Засгийн газрын 2024.04.24-ний өдрийн 170 дугаар тогтоолоор төслийн ерөнхий гүйцэтгэгч "Мега Инженеринг" компанид барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрлийг олгуулах ажлыг зохион байгуулсан. Мөн өдрийн хуралдааны 16 дугаар тэмдэглэлээр ААНОАТТХуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэсэн ба хуулийн төслийг УИХ-ын чуулганы 2024.05.31-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулсан. Төслийн гүйцэтгэл тайлант хугацаанд ЕРС-01 багц 100 хувь дууссан бол ЕРС-02 багц 23.8 хувь, ЕРС-03 багц 17.0 хувь, ЕРС-04 багц 8.0 хувь, ерөнхий дүнгээр 21.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.	30
58		3.2. Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих тухай хуулийн төсөл боловсруулж, батлуулах ажлыг зохион байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, ХЗДХЯ, СЯ, "МГТБҮ" ТӨХХК	-	Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын Эксим банк хооронд байгуулсан "Зээлийн ерөнхий хэлэлцээр"-ийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг төлөвлөсөн хугацаанд багтаан барьж байгуулах, төслийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, төрөөс үзүүлэх дэмжлэгийг тодорхойлох, эрхзүйн зохицуулалтыг бий болгох зорилгоор "Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих тухай" хуулийн төслийг УИХ-ын чуулганы 2021.01.29-ний өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулсан. Мөн хуулийн 3.3 дахь хэсэгт заасан "Газрын тос боловсруулах үйлдвэрт төрөөс дэмжлэг үзүүлэх журам"-ыг боловсруулж, Засгийн газрын 2021.08.11-ний өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор батлуулсан.	100
59		3.3. Үйлдвэрийн барилга угсралт, бүтээн байгуулалтын ажлыг төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэх ажлыг зохион байгуулж, дэмжлэг үзүүлнэ.	2020 - 2024	УУХҮЯ, ХЗДХЯ, СЯ, "МГТБҮ" ТӨХХК	-	2020-2022 онд хийж гүйцэтгэж эхэлсэн барилга-угсралтын ажлуудыг дуусгаж, лицензит байгууламжийн барилга-угсралтын ажлыг	2024 онд тус төслийн барилга угсралтад шаардлагатай бараа материалыг албан татвараас чөлөөлүүлэх, тоног төхөөрөмжийг гаалийн түр горимоор оруулах, багц ажлын ерөнхий гүйцэтгэгчдийн ажлын төлбөрийг шилжүүлэх тухай нийт 135 хүсэлтийг Сангийн яаманд тухай бүр уламжлан хүргүүлж, шийдвэрлүүлсэн. Мөн төслийн бүтээн байгуулалтын ажлын хүрээнд 2025 онд 4300 гадаад ажилчдыг ажлын байрны төлбөрөөс чөлөөлүүлэх хүсэлтийг ГБХНХЯ-нд уламжлан хүргүүлсэн. Засгийн газрын 2024.04.24-ний өдрийн 170 дугаар тогтоолоор төслийн	100

						эхлүүлсэн байна.	ерөнхий гүйцэтгэгч “Мега Инженеринг” компанид барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрлийг олгосны дагуу төслийн бүтээн байгуулалтын ажлууд үргэлжилж байна.	
60		3.4. Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах ажлыг зохион байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, ААНБ		Шатахууны хангамж тогтвортой байна.	2024 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн байдлаар нийт 2.7 сая тн газрын тосны бүтээгдэхүүн импортолсон. Үүнд: 90-ээс доош октантай автобензин 5,630 тн, 90-ээс дээш октантай автобензин 845,880 тн, дизель түлш 1,559,497 тн, шатдаг хий 43,438 тн, ТС-1 агаарын хөлгийн түлш 77,465 тн, бусад газрын тосны бүтээгдэхүүн 171,848 тн байна. Шатахууны хангажийг тогтвортой ханган ажиллаж байна.	100
61		3.5. Экологийн өндөр ангилал бүхий Евро-5 стандартын шатахууны хэрэглээг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, ААНБ	2,834,500.0	Евро-5 стандартын шатахууны хэрэглээ 35 хувьд хүрсэн байна.	2024 оны эхний 11 сарын байдлаар /Евро-5/ ангиллын шатахуун 292,285 тн буюу нийт шатахууны импортын 14 хувийг эзэлж байна. Тус яамны зүгээс Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлын хяналтын чадавхыг бэхжүүлэх төсөл /3-р үе шат/-ийн хүрээнд хуучин нэрээр УУХҮЯ, Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газар, Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо, БОАЖЯ, Япон улсын Жайка хамтын ажиллагааны байгууллагын хамтарсан хорооны ажлын хэсэгт ажиллаж Евро-5 шатахууны импорт, хэрэглээний талаар танилцуулга, мэдээллээр тогтмол ханган ажилласан.	30
62		3.6. Баруун бүсийн шатахууны хэрэглээний тодорхой хувийг хангах зорилгоор Ховд аймагт хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар бага оврын газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	2020 - 2024	УУХҮЯ, ААНБ, АМГТГ	-	Төслийн барилга, угсралтын ажлыг эхлүүлсэн байна. 50%	Ховд аймгийн Жаргалант сумын нутагт уг төсөлд шаардлагатай үйлдвэрийн зориулалтаар 6.0 га газар эзэмших зөвшөөрөл олгосон бөгөөд төслийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын Ерөнхий болон Нарийвчилсан үнэлгээний тайланг мэргэжлийн байгууллага боловсруулж БОАЖЯ-ны Мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлсэн. Үйлдвэрийн агуулахын зураг төсөл боловсруулж, аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар, ОБЕГ, БХБЯ-ны Барилгын хөгжлийн төвөөр тус тус батлуулсан. Төслийн санхүүжилт тодорхойгүй шалтгаанаар саатсан талаар төсөл хэрэгжүүлэгчээс мэдэгдсэн бөгөөд санхүүжилттэй холбоотойгоор ажил зогссон.	30

63		3.7. Газрын тосны төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой компани байгуулах эрх зүйн орчин бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулж, Газрын тосны судалгаа, шинжилгээ, хайгуул, ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн цогц үйл ажиллагаа явуулах төрийн өмчит Үндэсний компани байгуулна.	2020 - 2024	УУХҮЯ, АМГТГ, ХЗДХЯ, СЯ	-	Газрын тосны судалгаа, шинжилгээ, хайгуул, ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн цогц үйл ажиллагаа явуулах төрийн өмчит Үндэсний компани үйл ажиллагаа явуулахад бэлэн болсон байна. 50%	ЗГХЭГ-ын дарга болон Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд нарын 2021.02.26-ны өдрийн 16-А/32 дугаар хамтарсан тушаалаар байгуулагдсан "Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр" ТӨХХК-ийн 2019-2020 оны үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийх ажлын хэсэг ажилласан. Үүнтэй холбогдуулан газрын тостой холбогдсон үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн өмчит "Эрчис Ойл" ХХК, "Шингэн түлш шилжүүлэн ачих байгууламж" ТӨҮГ, "Эрдэнэс метан" ХХК зэрэг аж ахуйн нэгжүүдийг нэгтгэн зохион байгуулж, газрын тосны хайгуул, судалгаа ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн үйл ажиллагаа эрхлэх төрийн өмчит үндэсний компани байгуулах асуудлыг ажлын хэсгийн дүгнэлт болон Засгийн газрын шийдвэрийн төсөлд тусгуулах саналыг ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Мөн Засгийн газрын 2021.02.17-ны өдрийн хуралдааны 11 дүгээр тэмдэглэлээр өгсөн үүрэг даалгаварын хүрээнд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд 2021.03-р сард Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын удирдлагатай хийсэн уулзалтын ярианы сэдэвт газрын тосны салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн өмчит компаниудыг нэгтгэн зохион байгуулж, төрийн өмчит үндэсний компани байгуулах асуудлыг танилцуулсан.	0
64	3.5.2. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжуулан Оросын Холбооны Улсаас Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс руу байгалийн хий дамжуулах хоолойн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг дуусгаж, барилга	1. Монгол улсын газар нутгаар дайруулан татах хийн хоолойн судалгааг хийнэ.	2021 - 2024	Эрдэнэс Монгол ХХК, УУХҮЯ, ЭХЯ	-	Судалгааны ажил үргэлжлэн хийгдэнэ	ОХУ-аас БНХАУ руу дамжуулан барих байгалийн хийн хоолой трассын хувилбар нь манай улсын нийслэл Улаанбаатар хот болон Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Төв, Дундговь, Говьсүмбэр, Дорноговь зэрэг хүн ам ихээр төвлөрсөн суурьшлын бүсүүдээр дайран өнгөрөхөөр төлөвлөгдсөн. Байгалийн хий дамжуулах хоолойн шугамын чиг /трасс/-ийг тодорхойлох талаар санал дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг УУХҮ-ийн сайдын 2022.04.05-ны өдрийн А/63 дугаар тушаалаар байгуулсан. Мөн Шадар сайдаас өгсөн чиглэлийн дагуу төслийн хэрэгжилтэд төрөөс дэмжлэг үзүүлэх тухай хуулийн төсөл боловсруулж батлуулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд холбогдох яамдаас санал авч ажлын хэсгийг Ерөнхий сайдын захирамжаар байгуулах тухай хүсэлтийг УУХҮ-ийн сайдын 2022.04.28-ны	100

	угсралтын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэл хангана.					өдрийн 01/1231 дүгээр албан бичгээр ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн. Оросын Холбооны Улсаас Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс руу Монгол Улсын газар нутгаар дамжин өнгөрөх байгалийн хий дамжуулах хоолойг барих төслийн дэд бүтэц түүний бүтээн байгуулалт, ТЭЗҮ зураг төсөлтэй холбоотой байгууллагын нууцад хамаарах мэдээллийг солилцох талаар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам болон "Газопровод Союз Восток" ХХК-ийн хооронд Нууцлалын гэрээг 2022.10.06-ны өдөр байгуулж, гэрээний биелэлтийг ханган ажиллаж байна. Монгол Улсын Засгийн газар болон "Газпром" НХН-ийн Хамтарсан ажлын хэсгийн 2022-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу байгалийн хий дамжуулах хоолой барих төслийн нарийвчилсан зураг төслийн баримт бичиг боловсруулах ажлыг дуусгаж, одоогийн байдлаар зураг төслийн баримт бичигт магадлал хийлгэж, байгалийн хий дамжуулах хоолой болон түүний дагалдах барилга байгууламжууд баригдах газрыг төслийн хэрэгцээнд авахаар ажиллаж байна. Эдгээр ажлуудыг гүйцэтгэсний дараа төслийн бэлтгэл ажил бүрэн хангагдаж барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэх боломж бүрдэнэ.	
65	2. ОХУ, БНХАУ-ыг холбосон хийн хоолой Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дайран өнгөрөх трассын хувилбарыг боловсруулж, төслийн нэгжийг мэдээллээр хангана.	2020 - 2021	Шадар сайд, УУХҮЯ, ЭХЯ, ЗТХЯ, БХБЯ	-	Төслийн нэгж байгуулагдсан, трассын судалгаа хийгдэж байна.	Монгол Улсын Шадар сайдаас 2020.01.28-ны өдрийн ЗГ-2/58 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн ОХУ, БНХАУ-ыг холбох байгалийн хийн хоолойг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжуулан барих төслийн бэлтгэл ажлыг хангах асуудлын хүрээнд зарим аймаг, сумдын нутаг дэвсгэрийг хамарсан байр зүйн зургийг бэлтгэн холбогдох материалын хамт 2020.03.05-ны өдрийн 03/646, 2020.10.27-ны өдрийн 01/2497 дугаар албан бичгээр тус тус хүргүүлж мэдээллээр хангаж ажилласан. ОХУ-аас БНХАУ руу дамжуулан барих байгалийн хийн хоолой трассын хувилбар нь манай улсын нийслэл Улаанбаатар хот болон Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Төв, Дундговь, Говьсүмбэр, Дорноговь зэрэг хүн ам ихээр төвлөрсөн суурьшлын бүсүүдээр дайран өнгөрөхөөр төлөвлөгдсөн. Тухайн нөлөөлд өртөх нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд байрших ашигт малтмалын болон газрын тосны талбайн мэдээллийг гаргаж төслийн нэгжид хүргүүлсэн.	100

66	3.6.3. Зорилт	2.1. Цахилгаан болон байгалийн хийн хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслийн цэнэглэх сүлжээг ШТС, үйлчилгээний газруудыг түшиглэн төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр байгуулна.	2021 - 2024	ЗТХЯ, УУХҮЯ, ТХААГ, ХХ	108,000.0	Цахилгаанаар цэнэглэх 20 цэг, хийгээр цэнэглэх 10 станц	Байгалийн хийн импорт, борлуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэгч "Юу Би Метан" ХХК нь 2021 онд Баянзүрх дүүргийн Монелд тээврийн хэрэгслийг байгалийн хий, ШШХ, шатахуунаар цэнэглэх станц барьж байгуулахаар зураг, төслийг батлуулан, эхний хэсгийг УОК-т хүлээлгэн өгсөн. Мөн Сонгинохайрхан дүүргийн Рашаант өртөөнд байгалийн хийн агуулах, хий цэнэглэх станц барих төслийг хэрэгжүүлж, барилга байгууламжийн ажлын гүйцэтгэл 80 гаруй хувьтай явагдаж байна. Зам тээвэр, хөгжлийн яам үндсэн хэрэгжүүлэгчээр ажиллаж байна. Чиг үүргийн хүрээнд ЗТХЯ-аас хэрэгжилт гарах тул хасах саналтай байна.	50
67	3.7.13. Барилгын үйлдвэрлэлд хэрэглэгдэх цемент, арматур, хавтгай шил зэрэг үндсэн нэр төрлийн материалыг эх орны эрдэс, түүхий эдээр дотооддоо үйлдвэрлэх замаар импортыг бууруулах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	1. Эрдэнэтийн гангийн үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг шинэчилж, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг жигдэрүүлнэ.	2020 - 2024	Хувийн хэвшэл, БХБЯ, УУХҮЯ	-	-	Бэрэн групп ХХК-ны 2014 оноос Орхон аймагт хэрэгжүүлж байгаа 200 мян.тн/жил хүчин чадалтай ган бүтээгдэхүүний үйлдвэрийн төслийн хэрэгжилт 75 орчим хувьтай байна. Тус компани нь Монгол Улсын Хөгжлийн банкнаас 2014 онд 22.7 сая ам.доллар, 2018 онд 4.5 сая ам.доллар, нийт 27.2 сая ам.долларын зээлийн санхүүжилт авсан ба үйлдвэр ашиглалтад орж үйл ажиллагаа эхлүүлээгүйн улмаас уг зээл эргэн төлөгдөөгүй байна. Цаашид үйлдвэрийг ашиглалтанд оруулахад шаардагдах 30.7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт шийдэгдээгүй байгаа ба Хөгжлийн банкны зээл, өрийн асуудлаар "Бэрэн групп" ХХК-ийг хууль хяналтын байгууллагаас шалгаж, үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болсон ба 2023 оныг дуустал хугацаанд (2024.12.20 буюу одоог хүртэл) төслийн үлдэгдэл санхүүжилтийг шийдвэрлэх, бүтээн байгуулалтыг үргэлжлүүлэх талаар аливаа үйл ажиллагаа зогсонги байдалд орсон.	30
68		2. Барилгын хавтгай шилний үйлдвэр байгуулж ашиглалтад оруулна.	2020 - 2024	Хувийн хэвшэл, БХБЯ, УУХҮЯ, НЗДТГ	-	Шилний үйлдвэрийн зүгшрүүлэлт тохируулгын ажил хийгдэнэ.	"Эрдэс плазм" ХХК нь шилний үйлдвэрээ Багахангай дүүрэгт байгуулахаар төлөвлөж байгаа ба үйлдвэрийн үндсэн түүхий эдийн судалгааг хийж гүйцэтгэн Дорноговь аймгийн Сайхандулаан сумын нутагт байрлах Баян-Уул судлын цахиурын ордын нөөцийн шинэчилсэн тооцооны ажлын үр дүнгийн тайланг УУХҮЯ-ны ЭБМЗ-ийн 2023.04.22-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн	30

						дэмжигдсэн. БХБЯ үндсэн хэрэгжүүлэгчээр ажиллаж байна.																																			
69		3. Баруун бүсэд Ховд-Эко цементийн үйлдвэрийг ашиглалтад оруулна.	2020 - 2024	Хувийн хэвшэл, БХБЯ, УУХҮЯ, Ховд аймгийн ЗДТГ	-	Цементийн үйлдвэрийн үйл ажиллагаа жигдэрсэн байна.	"Вестерн холд" ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа жилд 300 мян.тн цемент үйлдвэрлэж, баруун бүсийн цементийн хэрэглээг бүрэн хангах хүчин чадалтай "Ховд эко цемент"-ийн үйлдвэр 2022.10.28-ны өдөр ашиглалтад орсон ба үйлдвэрийн Чулуунцар бутлах хэсгийг 2023.04.21-ний өдөр ашиглалтад оруулан ажиллаж байна.	100																																	
70		4. Барилгын материалын түүхий эдийн орд, илэрцийн хайгуулыг эрчимжүүлж бүс нутгуудад үйлдвэр байгуулах түвшинд нөөц тогтоох хууль эрхзүйн орчныг бүрдүүлнэ.	2021 - 2024	УУХҮЯ БХБЯ, Хувийн хэвшил	-	Барилгын материалын түүхий эдийн орд, илэрцийн хайгуулыг эрчимжүүлж, төмрийн хүдэр зэрэг ашигт малтмалын ашиглалтыг сайжруулна.	<p>ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар 2024 оны 5 дугаар сарын байдлаар хувийн хөрөнгөөр хийгдсэн барилгын материалын түүхий эдийн 13 ордын үр дүнгийн тайланг хэлэлцэн, нөөцийг ашигт малтмалын нөөцийн Улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгэсэн. Үүнд:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Орд</th> <th>Тоо</th> <th>Хэмжих нэгж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Шохойн чулуу: 2</td> <td>27,924.99</td> <td>мян.тн/тн</td> </tr> <tr> <td>Барилгын чулуу /дайрга/: 3</td> <td>7,208.00</td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Боржин</td> <td></td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Өнгөлгөөний чулуу: 1</td> <td>15,471.79</td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Гөлтгөнө</td> <td></td> <td>мян.тн</td> </tr> <tr> <td>Шавар</td> <td></td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Элс хайрга: 1</td> <td>1,129.76</td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Элс: 1</td> <td>376.75</td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Элсэн чулуу</td> <td></td> <td>мян.м3</td> </tr> <tr> <td>Базальт: 1</td> <td>12,251.49</td> <td>мян.тн</td> </tr> </tbody> </table> <p>Эрх зүйн тусгайлсан хэрэгцээ шаардлага бий эсэхийг тодруулах зорилгоор Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн бусад холбогдох хуулиудтай зөрчил, давхардал, хийдэл байгаа эсэхийг тогтоож, тодруулах судалгааг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамтай хамтран зохион байгуулсан. Энэхүү судалгааны үр дүнд Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалтай холбоотой харилцааг</p>	Орд	Тоо	Хэмжих нэгж	Шохойн чулуу: 2	27,924.99	мян.тн/тн	Барилгын чулуу /дайрга/: 3	7,208.00	мян.м3	Боржин		мян.м3	Өнгөлгөөний чулуу: 1	15,471.79	мян.м3	Гөлтгөнө		мян.тн	Шавар		мян.м3	Элс хайрга: 1	1,129.76	мян.м3	Элс: 1	376.75	мян.м3	Элсэн чулуу		мян.м3	Базальт: 1	12,251.49	мян.тн	50
Орд	Тоо	Хэмжих нэгж																																							
Шохойн чулуу: 2	27,924.99	мян.тн/тн																																							
Барилгын чулуу /дайрга/: 3	7,208.00	мян.м3																																							
Боржин		мян.м3																																							
Өнгөлгөөний чулуу: 1	15,471.79	мян.м3																																							
Гөлтгөнө		мян.тн																																							
Шавар		мян.м3																																							
Элс хайрга: 1	1,129.76	мян.м3																																							
Элс: 1	376.75	мян.м3																																							
Элсэн чулуу		мян.м3																																							
Базальт: 1	12,251.49	мян.тн																																							

						зохицуулах тусгайлсан хууль шаардлагагүй гэдэг тогтоогдсон байна.		
71	4.2.5. Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, үйлчлүүлэгчийн үнэлгээ, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож, ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн алба хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.	3. Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэмд өөрчлөлт оруулна. Төрийн албаны үнэт зүйл, зарчим, манлайллыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх талаар сургалт, сурталчилгааны хөтөлбөрийг батлуулж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	2021 - 2024	Яамд, ТАЗ, УАкадеми		Сургалт, сурталчилгааг явуулснаар үнэт зүйл, үндсэн зарчмаа хэрэгжүүлж, манлайллыг хангаснаар ёс зүйн зөрчил буурна.	1.Уул уурхайн сайдын эрхлэх асудлын хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа бодлогын баримт бичиг, хөгжлийн бодлого, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт болон тайлагналд хяналт тавьж, иргэд аж ахуйн нэгж байгууллагаас ирсэн гомдол, санал хүсэлтийг шийдвэрлэн ажиллаж байна. 2.Төрийн албаны үнэт зүйл, зарчим, манлайллыг хангах зорилтын хүрээнд байгууллагын албан хаагчдыг мэрэгшүүлэх, ур чадварыг сайжруулах зорилгоор 2023 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А/128 дугаар Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаалаар “УУХҮЯ-ны төрийн албан хаагчдын мэдлэг, мэргэшлийг дээшлүүлэх” хөтөлбөрийг баталсан. Энэхүү хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг жил бүр гаргах бөгөөд 2024 оны сургалтын төлөвлөгөөг батлан хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн байдлаар сургалт, семинар, зөвлөгөөнд давхардсан тоогоор 87 албан хаагчийг, мэрэгшүүлэх сурагалтад 12 албан хаагчийг хамруулсан бөгөөд 2024 он гарсаар сургалт, семинар, зөвлөгөөнд 38 албан хаагчийг, мэргэшүүлэх сурагалтад 6 албан хаагчийг хамруулсан байна.	100
72	4.3.17. Газрын тосны бүтээгдэхүүн, тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн үеийн аюулгүй байдал,	1. Газрын тосны бүтээгдэхүүн, тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн үеийн аюулгүй байдал, хяналтыг сайжруулна.	2020 - 2022		-	Газрын тосны бүтээгдэхүүн, тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн үеийн аюулгүй байдал, хяналтыг сайжруулна.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдрийн “Тооллого явуулах тухай” А/319 дугаар тушаалаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, үйлдвэрлэх, тэсэлгээний ажил явуулах тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн тэсрэх материалын үйлдвэр, агуулахад хадгалагдаж байгаа тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл, зориулалтын тоног төхөөрөмж, мэргэжлийн ажиллах хүчинд тооллого явуулж, шинэчилсэн бүртгэл хийх Ажлын хэсгийг байгуулсан. Ажлын хэсэг үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, үйлдвэрлэх, тэсэлгээний ажил явуулах нийт 107 тусгай зөвшөөрөлтэй 94 аж ахуйн нэгжийн	100

	хяналтыг сайжруулна.						үйлдвэр, агуулахад хадгалагдаж байгаа тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл, зориулалтын тоног төхөөрөмж, мэргэжлийн боловсон хүчинд тооллого явуулж, хяналт тавьж ажилласан. Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн үеийн аюулгүй байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллаж байна.	
73	4.5.5. Америкийн Нэгдсэн Улс, Япон, Европын Холбоо, Энэтхэг, Бүгд Найрамдах Солонгос Улс, Турк зэрэг өрнө, дорнын улс, холбоотой "гуравдагч хөрш"-ийн бодлогын хүрээнд түншлэлийн харилцааг өргөжүүлэн, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, бусад улстай харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх чиглэлээр идэвхтэй ажиллана.	4. БНЭУ-тай Стратегийн түншлэлийг улам бэхжүүлж, БНЭУ-ын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлээр хэрэгжиж буй Газрын тос боловсруулах үйлдвэр байгуулах төслийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	2021 - 2024	УУХҮЯ, СЯ, ГХЯ	-	Үйлдвэр ашиглалтад орох боломжтой.	Технологийн бус барилга байгууламжийн ажил /EPC-1/-ын барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 98.6%-тай байна. EPC-2 буюу Анхдагч технологийн байгууламжийн 17 барилга байгууламжаас 4 барилгын ухмалын ажил хийгдлэж байна. Эдгээрт төв удирдлага, хяналтын барилга-93,0%, Дэд станц-1 -94,1%, Дэд станц-3 -96,0%, Дэд станц-6 – 71,0%. Мөн нийт 41 шрхэг сав, резервуар барихаас түүхий тосны 3 савны ул бетон цутгалтын ажил, арматурчлал, ус тусгаарлалт буюу хар тосон түрлэг, буцаан дүүргэлтийн нягтруулалтын ажлууд үргэлжлэн хийгдэж байна. EPC-3 буюу үйлдвэрийн цахилгаан дэд станц №5, хяналтын өрөө, үйлдвэрийн шугам хоолойн эстакад зэргийн ухмал, хэв хашмал ба арматурчлалын ажил үргэлжлэн хийгдэж байна. EPC-4 буюу Лицензтэй технологийн байгууламжийн инженерчлэл, худалдан авалт, барилга угсралтын ажил” гүйцэтгэх компанийг сонгон шалгаруулсан. Багц ажлын санхүүжилтийн талаар авах арга хэмжээний тухай ЗГ-ын 2023.09.13-ны өдрийн 336-р тогтоолоор зарим байгууламжийг барих гэрээг байгуулахаар шийдвэрлэсний дагуу 2023.10.29-ний өдөр МГТБҮ ТӨХХК болон ерөнхий гүйцэтгэгч Megha Engineering & Infrastructure Limited” хооронд гэрээг байгуулаад байна.	100
74	5.1.8. Уул уурхайн үйл ажиллагааны	1. Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн	2020 - 2024	УУХҮЯ, АНЗДТГ, БОАЖЯ	40,000	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас	2024 онд техникийн нөхөн сэргээлтийг 616.1 га талбайд, биологийн нөхөн сэргээлтийг 456.9 га талбайд, дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг 414.8 га	100

	улмаас эвдэрч, олон жил орхигдсон 8 мянган га талбайг нөхөн сэргээнэ.	газрыг нөхөн сэргээнэ.		МХЕГ		эвдэрсэн 2000 га талбайд нөхөн сэргээлт хийсэн байна.	талбайд, "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 1,086.4 га талбайд 12.4 сая мод тарисан байна. Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрч, олон жил орхигдсон 8,000 га талбайг нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын нутагт байрлах Ялбагийн хөндий нэртэй газарт хариуцлагагүй бичил уул уурхайн улмаас эвдрэлд оруулсан байсан нийт 398.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийг Оюу толгой ХХК хийж гүйцэтгэсэн. Мөн Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ 1,229.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.	
75	5.1.12. Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох, бүтээмжтэй, хүртээмжтэй ногоон хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлж, хүлэмжийн хийн ялгарлыг 12.3 хувиар бууруулна.	2. Уур амьсгалын өөрчлөлтийн Парисын хэлэлцээрт оруулах үндэсний тодорхойлсон хувь нэмрийн хэрэгжилтийг хангана.	2020 - 2024	БОАЖЯ, ЭХЯ, БХБЯ, ЗТХЯ, СЯ, ХХААХҮЯ, УУХҮЯ ОБЕГ, НЗДТГ, ҮХГ	-	Эрчим хүч, хөдөө аж ахуй, барилга, тээвэр, аж үйлдвэр, хог хаягдлын салбарын хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулж, нүүрстөрөгчийн шингээлтийг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлсэн байна.	2023 онд нийт 2.1 сая тонн шатахуун импортолноос Евро-5 ангиллын шатахуун 232,242 тн буюу нийт шатахууны 11 хувийг эзэлж байсан бол 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар Евро-5 ангиллын шатахуун нийт импортолсон шатахууны 14 хувь буюу 292,285 тонн байна. Нүүрсний уурхайн метан хийг ашиглах: Ашигт малмал, газрын тосны газар Монгол улсын Засгийн газрын шийдвэрээр 2018-2021 онд 6 талбайд 4 гэрээлэгчтэй Нүүрсний давхаргын метан хийн хайгуулын Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг байгуулсан. Нүүрсний давхаргын метан хийн хайгуулын 6 талбайд 2024 оны батлагдсан төлөвлөгөөгөөгөөр нийт 77 орчим сая ам.долларын төсөвт өртөг бүхий геологи, хайгуулын ажил хийхээр байна.	100
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН								69.6

АЖ ҮЙЛДВЭР, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМ